

<i>Pyhä vai paha PELKO</i>	<i>1</i>
Pelottava opettaja"	2
Peloton Pelle	3
Uskallanko pelätä?	3
Tervetuloa ihmiskuntaan	4
Tervemenoa harhakuville	6
Uusi suhteellisuuden taju	8
Pelottava systeemi	8
Vilkaisu tyhjyyteen	10
Kyynisyiden linnake	11
Kuilun partaalla	12
Epätodennäköinen Pelastaja	14
Pyhä pelko	16
Julkea julkisuus	18
Epäpyhä pelko	20
Pyhä pelottomuus	21
Epäpyhä pelottomuus	22
Pimeän pelko	24
Pyhä Jumala	26
Peitetty pyhyys	27
Pelottava voitto	30
Pelastava voittaja	32
Jumalan voittamat	33
Systeemin voittaja	36
Väkivallaton voitto	37
Voitetut voittajat	39
P.S.	44
<i>Palautetta pelko-kirjeestä</i>	<i>44</i>

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

Pyhä vai paha PELKO

(Kirjoitettu vuonna -93)

"Pelottava opettaja"

"Pelko vavisuttaa sisintäni, kauhu saartaa minut." (Ps 55:6)

"Kaikki säikähtävät, ihmiset joutuvat tuskan kouristusten valtaan, he vääntelehtivät kuin synnyttäjät, katselevat hämmentyneinä toisiaan, heidän kasvoillaan liekehtii kauhu." (Jes 13:8)

Tämä kirje on pelkäämisestä ja luottamisesta, pyhästä ja pahasta pelosta, voittamisesta ja voitetuksi tulemisesta, orjuuttavista systeemeistä ja vapauden valtakunnasta. Tämä *ei ole* käytännön opas neuroottisten pelkojen käsittelyyn tai paniikkihäiriöistä vapautumiseen. En tiedä lisääkö vai vähentääkö tämä kirje pelkojasi. En edes tiedä kumpaa pitäisin juuri sinun kohdallasi suotavampana.

Viime kesän kurssilaisten esille tuomista aiheista pelko oli yksi yleisimmistä. Eikä ihme. Yhä useamman ihmisen ympäriltä ovat murtuneet ne turvalliset tukirakenteet, jotka pitävät pelon poissa arkipäivästä. Työttömyys, yksityinen ja valtiollinen velkaantuminen, läheisten ihmissuhteiden kariutuminen ja itäisen karhun levottomat murahtelut saavat vahvatkin linnakkeet vapisemaan.

Entä huomispäivä? Kuka uskaltaa enää odottaa parempaa? Tämän vuosisadan sodissa on tapettu enemmän ihmisiä kuin sitä edeltäneiden 5000 vuoden aikana yhteensä.

Kristittyjäkin on tapettu uskonsa vuoksi enemmän kuin aikaisemman 1900 vuoden aikana yhteensä. Kuka enää pitää nykyisiä ongelmia vain tilapäisinä häiriöinä?

Maailmasta on tullut kosmisen petoksen näyttämö. Maa on tulossa täyteen ihmisiä, jotka eivät enää rakasta Jumalaa yli kaiken, eivät lähimmäistään niinkuin itseään, eivätkä luontoa niinkuin kotiaan. Olemme pettäneet henkilökohtaisen ja kollektiivisen kutsumuksemme. Ei ihme, että seuraukset hirvittävät.

Onko pelkääminen vain huono asia? Jos elämämme perimmäinen turva ja tarkoitus on rakennettu pettavalle pohjalle, niin eikö ole vain armoa että alamme pelätä sen kestävyyttä?

Ryhdyttyäni kirjoittamaan peloista kävin kirjastostani läpi mitä aiheesta löysin. Kaikissa kirjoissa pelkoa käsiteltiin ongelmana josta on päästävä irti. Huomasin asettavani tämän perusajatuksen kyseenalaiseksi. Ehkä olemme keskittyneet liikaa pelon pelkäämiseen ja erilaisiin menetelmiin päästä kokonaan irti pelkäämisestä. Monessa piirissä kunnan uskovaiselle on häpeäksi tunnustaa pelkojaan. Pelon tunnustaminen on samaistettu tappion myöntämiseen.

"Älä maalaa piruja seinälle", sanotaan. Mutta entä jos ympärillämme todella on pelottavan pirullisia seiniä? Eikö niitä saisi sellaisina nähdä? Pelon kieltäminen tuottaa paljon enemmän ongelmia kuin se ratkaisee.

Pelko on siitä erikoinen ongelma, että meillä ei ole varaa päästä siitä kokonaan eroon. En silti halua yliarvostaa pelon tärkeyttä. Ei siinä sinänsä ole mitään hohdokasta. Eikä pelko totisesti ole sukupuuttoon kuolemassa oleva tunteen laji, joka tarvitsisi erityissuojelua.

Näyttää vain siltä, että pelko pakottaa meidät elämän tärkeimpien tosiasioiden eteen. Ehkä sillä on jotain tärkeää sanottavaa.

Pelon suhteen Raamattu tuntuu ristiriitaiselta. Siellä meitä kutsutaan monesti sekä pelkäämään että olemaan pelkäämättä. Uskon, että näiden kahden kehotuksen jännitteessä löydämme jotain olennaista ihmisyydestämme.

Peloton Pelle

"Leijona ärjyy, kuka ei pelkäisi?" (Aam. 3:8)

"Haluan voittaa pelkoni", nuori nainen sanoi uhmakkaasti. Ensimmäistä kertaa pysähdyin todella maistelemaan tätä sinänsä hyvän tuntuista ilmaisua. Siinä oli jokin häiritsevä sivumaksu.

Mitä pelon voittaminen on? Sitäkö, että taistelen pelkoni kanssa kunnes en enää tunne pelkoa ollenkaan? Sitäkö, että sankarillisesti uhmaan pelkojani kunnes voin vakuuttaa itselleni, ettei minulla ole enää mitään pelättävää?

Kuinka monta vaaraa minun on kohdattava, ennenkuin olen voittanut kaikki pelkoni?

Kuinka monta vuotta minun on valloitettava, kuinka monta petoa tapettava ja kuinka monta vihollista voitettava, ennenkuin olen selättänyt kaikki pelkoni?

Eikö yltiöpäinen unelma kaikkien pelkojen selättämisestä johda loppumattomaan taisteluun? Voimmeko koskaan löytää sellaista voittoa, joka antaa realistisen aiheen sanoa:

"Tämän jälkeen en enää pelkää mitään."

Vihollisista viimeinen odottaa urheintakin voittajaa.

Eikö tämä ole vain uhmakasta ja turhaa taistelua ihmisyyttään vastaan? Lukemattomat sankaritarinat ruokkivat myyttiä ihmisestä, joka viimeisen taistelun jälkeen voi seisoa sankarina selättämänsä pelon päällä. Itsekin olen yrittänyt päästä niin korkealle pelkojeni yläpuolelle, että unohtaisin ne kokonaan. Se on onnistunut vain turvautumalla ylimielisyyteen. Kun mielessäni vetäydyn tarpeeksi korkealle jostain pelottavasta kadotan yhteyden monen muunkin tärkeän asian kanssa. Ylimielisyyden svääreissä ilma käy hyvin ohueksi.

Entä jos myytti pelon sankarillisesta voittamisesta onkin vain petollinen harha, joka eksyttää meidät olennaisesta ihmisenä olemisen ulottuvuudesta?

Meillä on monta hyvää syytä pelätä ja pohjimmiltaan vain yksi hyvä syy olla kokonaan antautumatta pelolle.

Kysymys: - *Onko sinulla pelkoja, joiden kanssa olet yrittänyt leikkiä sankaria? Millä tavalla teet sen? Mitä pelkoja olet voittanut? Mitkä pelot ovat vielä voittamatta?*

Uskallanko pelätä?

"Kauhu saa minut valtaansa, taivaan tuuliin katoaa arvoni ja kunniani, ja minun toivoni häipyy tyhjiin kuin pilvi." (Job 30:15)

Todellisempi sankaruus taitaakin olla sitä, että uskaltaa pelätä ja tunnustaa pelkäävänsä. Vain rohkea uskaltaa pelätä.

Pelon kohtaaminen alkaa nöyrällä tunnustuksella: *"Minä pelkään, että..."* Voin tunnustaa sen päiväkirjaani, rukouksessa Jumalalle tai luottamuksellisessa keskustelussa ystäväni kanssa.

Meillä kävi juuri parinkymmenen hengen ryhmä vaihtoehtoisia hoitomuotoja opiskelevia kansanopistolaisia tutustumiskäynnillä. Teetimme heille pari itsetuntemusta ja keskinäistä yhteyttä palvelevaa tehtävää. Yllättävää kyllä *pelkojen purkamiseen* tarkoitettu tehtävä tuntui palvelevan ryhmäläisten yhteyttä kaikkein syvimmin.

Eikö ole merkillistä, että herkin yhteys toiseen ihmiseen syntyy *haavan* eikä terveen ihon kautta? Jos saamme armon olla Jumalan käytössä, se ei tapahdu haavoistamme huolimatta, vaan usein juuri niiden kautta. Pelottomat sankarit jäävät ihailtuinakin yksin. Ne, jotka uskaltavat tunnustaa pelkonsa, löytävät yllättävän kytkennän lähimmäisiin. Kaikki se energia, joka ennen kului yksityisen pelkohelvetin salaamiseen, teeskentelyyn ja näyttelymiseen, vapautuu rehellisen tunnustuksen jälkeen uuden oppimiseen ja uusille mahdollisuuksille avautumiseen. Muutosprosessi voi vihdoin päästä käyntiin.

Pelkoon suostuminen on kotiin tulemistä. Se on oman ruumiin oireiden kuuntelemista, herkistymistä koviksi pingottuneiden lihasten ja kipeän vatsan kuuntelemiseen. Niihin varastoituneet pelot saavat tilaa vasta kun kaiken hallitsemiseen pyrkivä supersankari väistyy. Ihminen suostuu ihmiseksi, joka ei yksin, eikä edes yhdessä muiden kanssa, voi voittaa jokaista sotaa.

Moni henkinen ja taloudellinen konkurssi olisi voitu välttää, jos joku olisi ajoissa uskaltanut sanoa:

"Minua pelottaa, että..."

Kysymys: - *Milloin viimeksi tunnustit pelkääväsi? Kenelle? Millä tavalla? Mieti kuka on viimeinen henkilö maailmassa, jolle (tai jota) haluaisit tunnustaa pelkääväsi. Miksi juuri hän?*

Tervetuloa ihmiskuntaan

"Joka pääsee kauhua pakoan, putoaa kuoppaan, ja joka nousee kuopasta, jää loukkuun."
(Jer 48:48)

Pekalla ja Liisalla oli kova kiire tärkeään tapaamiseen. Ensimmäinen auto oli hajonnut jo alkukilometreillä. Matkaa jatkettiin vielä huonokuntoisemmalla kakkosautolla. Pekka luotti enemmän omaan suuntavaistoonsa kuin vaimonsa kartanlukutaitoon. Monen kiukkuisen kilometrin jälkeen hän joutui tunnustamaan olevansa väärällä tiellä. Hirveästi kiroillen ja sadatellen Pekka teki äkkijarrutuksen ja vaarallisen U-käännöksen. Renkaiden ulvonta säästi Pekan vuodatusta hänen haukkuessa Liisaa, autoa, tielaitosta ja koko typerää maailmaa syypääksi erehdykseensä.

Tämä oli tyypillinen välikohtaus heidän suhteessaan. Siitä ei tehty sen kummempaa ongelmaa, koska Liisa oli oppinut tyytymään Pekan selitykseen: *"Minä vain olen näin äkkipikainen luonteeltani. Itse asiassa tällaiset kohtaukset vain puhdistavat ilmaa ja molemmilla on jälkepäin helpompi olo."*

Liisa ei kuitenkaan ollut ihan yhtä vakuuttunut ilman puhtaudesta. Siksi hän ottikin asian esille tavatessamme seuraavan kerran.

Kysyin Pekalta:

"Jos olisit suostunut tuntemaan jotain muuta kuin kiukkua siinä tilanteessa, mitä olisit tuntenut?"

Pitkän hiljaisuuden jälkeen hän sanoi melkein kuiskaten:

"Pelkoa ja avuttomuutta....., noloutta ja häpeää."

Tällaista tämä kaikessa pärjäävä taistelija ei ollut koskaan myöntänyt itselleen. Siitä alkoi pitkä keskustelu monista tilanteista, joissa Pekka oli kieltänyt pelkonsa ja piilottanut ne maskuliinisen uhon alle. Liisa sai mahdollisuuden nähdä miehessään aivan uuden ulottuvuuden: aran lapsen joka pelkäsi heikkoutta ja sen takia hylätyksi tulemista yli kaiken. Pelottelemalla läheisiään Pekka oli tähän asti onnistunut salaamaan oman pelkonsa, jopa itseltään.

Nyt ilma alkoi tuntua Liisankin mielestä puhtaalta. Pelkääjiä olikin kaksi. Lempeä rakkaus sai mahdollisuuden koskettaa jotain pientä ja avutonta, joka oli pitkään ollut piilossa.

Olen aikaisemminkin kirjoittanut tästä miehille niin tyyppillisestä tavasta piilottaa yhden tunteen toisen alle. Uhossa ja pelottavuudessa on paljon enemmän jytyä kuin pelossa ja avuttomuudessa. Siksi olemme usein julmimmillamme silloin kun pelkäämme eniten. Pelon nöyrä myöntäminen on suostumista aitoon ihmisyyteen.

Laura oli aina pelännyt suvussa ja perheessään vallitsevaa miesten ylivaltaa. Suvun valtasysteemin mukaan nainen oli miehen tyhmä palvelija. Nainen oli käyttöväline. Lauran viisivuotias pikkuvelikin sai enemmän arvonantoa kuin 70-vuotias mummo. Laura ei kuitenkaan koskaan myöntänyt pelkoaan. Hän keskittyi alusta lähtien vain taistelemaan miesten ylivaltaa vastaan. Vihatessa ei niin huomaa pelkäävänsä. Hän ei lopettanut sitä vielä kotoa lähtiessäänkään. Hän hankkiutui mahdollisimman miesvaltaiseen ammattiin. Siellä hän sai hyvän mahdollisuuden jatkaa taisteluaan miesten ylivaltaa vastaan. Sota ei vapauttanut häntä systeemistä. Hän oli kapinansa kautta edelleen sidottu siihen.

Voittaessaan taistelun hän sai aiheen halveksia miehiä. Kun hän hävisi, haavoissa kirveli kaikki menneiden vuosien suola. Silti oli pakko jatkaa sotaa.

Hän suostui kysymään itseltään syvempiä kysymyksiä herätessään päälle kolmikymppisenä omaan yksinäisyyteensä. Voitettuna tai voittajana, aina hän tunsi itsensä yhtä yksinäiseksi.

Kunnioittavampi suhtautuminen omaan naiseuteen ja miehen miehisyyteen löytyi sen kautta, että hän vihdoinkin myönsi pelkäävänsä miehiä. Sen kautta hän saattoi nöyrytyä myös tarvitsemaan miestä. Arkana hän alkoi ottaa askeleita maisemaan, joka on täynnä piilotettuja aarteita - ja miinoja. Pelon kohtaaminen teki taistelevasta amatsonista tasaveroista yhteyttä hakevan naisen, joka sydän syrjällään etsi sukupuolten välistä sovintoa ja voimien tasapainosta nousevaa intohimoa.

Kävin vasta luennoimassa kauppaopiston sihteerilinjalle. Minua oli pyydetty puhumaan esiintymisvarmuudesta. Aloitin sanomalla:

"Toivon ettei teistä kukaan löydä pelotonta esiintymisvarmuutta."

Valitettavasti muutamat heistä olivat jo löytäneet sen. Heidän kanssaan piti koko ajan kilpailla puheenvuoroista, eikä heiltä löytynyt minkäänlaista sympatiaa pelkääviä luokkatovereitaan kohtaan. Pelkääminen oli vain tyhmää.

Muistelin **Vesa-Matti Loirin** haastattelua. Hän kertoi oksentavansa ennen jokaista esiintymistään. "Hyvä niin", ajattelin. "Jatka vain oksentelua. Se pitää sinut herkkänä ja aitona taiteilijana. Lakattuasi pelkäämästä lankeat tympeään itseriittoisuuteen."

On ihanaa ja hirveää tulla todella nähdyksi. Kun katsovia silmiä on paljon, nähdyksi tulemisen palkitsevuus ja haavoittavuus kasvaa. Kun tämä ristiriita lakkaa kiehtomasta ja pelottamasta, on luultavasti aika pihalla todellisuudesta.

Olen itsekin oppinut huolestumaan, jos kohtaan uuden kurssin ilman ripulia. En enää edes halua löytää sellaista pelottomuutta, joka vapauttaisi minut suhtautumaan ihmisten kohtaamiseen ilman jännitystä. Se tylsistyttäisi herkkyyteni ja avoimuuteni suuren tuntemattoman edessä.

Pelkäämisessä on myös suuren kunnioituksen ulottuvuus.

Kysymys: - *Muistele tilanteita, jolloin olet käyttäytynyt vihaisesti. Salasitko uhosi taakse jotain vaikeammin ilmaistavaa? Mitä?*

Tervemenoa harhakuville

"Nyt kuulen monien kuiskivan: Näettekö, kauhua kaikkialla!" (Jer 20:10)

Myy varmuutesi ja osta hämmennystä. Varmuus on suljettu tila. Hämmennys avaa mielen uudelle.

Kesti kauan ennen kuin tieteitä hallitseva kirkko uskalsi myöntää, että maapallo ei sittenkään ole maailmankaikkeuden napa. Kaikki ei pyörikään meidän planeettamme ympärillä. Päinvastoin. Avaruuden mittasuhteissa koko aurinkokuntamme on mitätön pölyhiukkanen, jota ympäröi suunnaton tyhjiys. Se oli pelottava totuus myönnettäväksi. Yksilöinä teemme edelleen samaa kuin keskiajan kirkko: kieltäydymme katsomasta olemassaoloamme ympäröivää pelottavaa tyhjiyttä. Mutta kalvo joka varjelee tietoisuutemme kaaoksen kammottavuudelta, on ohut ja helposti särkyvä. Turvallisuuden illuusio särkyi pienestäkin muistutuksesta.

Kesän kirkkopäivillä saimme itse pienen muistutuksen: Seurustelimme tuttujen kanssa kesäisessä idyllissä. Otimme vastaan onnitteluja vastasolmitusta avioliitostamme. Kaikki tuntui niin mukavalta ja turvalliselta.

Yhtäkkiä Raili alkoi horjua ja lopulta pyöriä ympäriinsä kuin tukipuuta haparoiden. Ensin luulin hänen pelleilevän. Olin kiusaantunut. Pelkäsin ihmisten luulevan häntä umpihumalaiseksi, eikä sellainen sovi kaikista vähiten kokousteltan pääoven edessä.

Lopulta hän kaatui polvilleen ja pyysi:

"Daniel auta. Auta mua."

Jotain vain tapahtui. Emme vieläkään tiedä mitä. Tasapaino vain lakkasi hetkeksi toimimasta ja Raili menetti kykynsä hallita itseään edes pysyäkseen pystyssä. Pieni häiriö jossakin ja hän oli täysin avuttomana maassa. Se pelästyttää. Näinkö vähän hallitsemme omaa todellisuuttamme? Näinkö pienestä murtuu illuusiomme siitä, että olemme oman elämämme herroja?

Entä sitten kun yhteiskunta ja koko maailma, jonka pieni osa olemme, alkaa natista liitoksissaan? Systeemi toisensa jälkeen osoittautuu parhaimmillaan riittämättömäksi ja pahimmillaan tappavaksi. Kuka tätä hullunmyllyä enää pystyy hallitsemaan?

Neuvostoliitto petti. Venäjä alkaa pelottaa. Ottaisikohan NATO syliinsä? Löytyisikö EY:stä EU:sta tai EL:sta pelastaja? Sekä vastustajat että puolestapuhujat vetoavat vain pelkoihin ja taloudellisiin etuihin. Moraaliset argumentit ovat molemmin puolin vähissä. Kaikkein köyhimmät valtiot jäävät joka tapauksessa uusien talousliittojen ulkopuolelle. Maailmantalouden markkinahenkisen globalisoiminen tuottaa aivan uusia luokkaeroja. Monet tuotantoalat ja maantieteelliset alueet jäävät auttamattomasti rikkaiden kaatopaikoiksi. Suomen ja keskieuroopan välillä on kolme Baltian maata, joista EY ei

ole pätkeäkään kiinnostunut. Miksi? Ne ovat liian köyhiä. Toisaalta Viron, Latvian ja Liettuan kansa on ehkä vähäksi aikaa saanut tarpeekseen unioneista. Suomalaiset kristityt keskittyvät pelkäämään Idän vanhojen kulttuurien ja uskontojen maihinnousua. Entä amerikkalainen kulttuuri kaikkine sekulaareine epäjumalaineen? Jenkkikulttuuri ja sen köyhä kieli valtaavat parhaillaan satelliittitelevioiden kautta koko maailmaa. Vapaan markkinatalouden ahneet unelmat "uudistavat" vanhaa maailmaa ennennäkemättömällä vauhdilla. Uutta keskitettyä kulttuuria mainostaa tieteellis-tekninen eliitti, jonka uskonto on kehityskultti. Kapitalismin papit määrittelevät yhteisen hyvän, tilastoivat kehityssennätyksiä, mittaavat taloudellisia suorituksia, suunnittelevat kansainvälisiä valvonta- ja kontrollimekanismeja kehityksen varmistamiseksi. Pienten maiden (kuten Suomen) sääliittäväksi osaksi jää suurten matkiminen, onneton ja nöyryyttävä valtaeliitin apinoiminen. Ikäänkuin se olisi ainoa tie kansojen välisen yhteisvastuun rakentamiseen.

Maailmanlaajuinen digitaaliperiumi on hengeltään köyhempi ja julmempi kuin yksikään niistä kulttuureista joita se polkee jalkoihinsa. Se keskittää, fuusioi, integroi ja luo yhä suurempia ja julkeampia teknoysteemejä. Taivaskanavat tainnuttavat kansaa kuin ilmainen huume. Se vapauttaa yksilöt ja kansakunnat Jumalan antamasta lahjasta ja vastuusta - kenenkään ei enää tarvitse elää omaa elämäänsä. Voimme siirtyä Kauniiden ja Rohkeiden fantasiamaailmaan.

Mutta uudet epäjumalat ovat aina vain lyhytikäisempiä. Kultaiset vasikat kuolevat yhä nuorempina. Muinaiseen Egyptiin mennyt lähetysaarnaja olisi kohdannut 3000 vuotta hallinneen valtasysteemin. Marxilais-Leniniläinen maailmanpelastusoperaatio kesti vain 75 vuotta ja jätti potilaansa akuuttiin hätään. Seuraava lääkäri tuskin elää niinkään kauan, vaikka sillä on käytössään ennennäkemättömän tehokas teknologia. Maailma potilaana tuskin kestää enää montaa tällaista pelastusyritystä.

Huhtikuussa 1966 **Time**-lehden kansiosittikona oli "*Onko Jumala kuollut.*" Aamulla sain viimeisimmän Timen, jonka kannessa luki: "*Onko Freud kuollut?*" Sigmund innoitti monia pelastamaan meidät Jumalalta, ikäänkuin Hän olisi meidän ongelmamme. Vapauduimme kyllä Pyhän pelosta, mutta tänään vapisemme ihmismielen pimeyden edessä. Paha ei ole talttunutkaan analyytikon sohvalle. Alitajunnan sankarilliset tutkimusmatkailijat ovat kyllä tuoneet valoa moneen varjoiseen paikkaan, mutta mielen pimeydessä asuu petoja, jotka eivät kesyynnykään pelkän tiedostamisen avulla. Viha, katkeruus, kostonhalu ja ahneus eivät tottele edes nykyistä pillerilinjaa. Moraaliset ja hengelliset ongelmat eivät ole kemiallisesti ratkaistavissa.

Lapsuuden sarjakuvista asti meidät on opetettu samaistumaan voittajiin - väkivaltaisiinkin voittajiin. Mutta nyt pelastavat teräsmiehet alkavat olla vähissä.

Vielä vähän aikaa sitten uskoimme suomalaisina elävämme turvallisen välimatkan päässä suuresta köyhyydestä ja mielettömästä väkivallasta. Suuri punainen lohikäärme on kuollut, mutta maailma on silti täynnä tappavan myrkyllisiä käärmeitä, eikä kukaan tunnu tietävän mitä niiden kanssa tekisi. Kommunismin kuolema ei vielä todista mitään kapitalismin elinkelpoisuudesta tai vapaan markkinatalouden terveydentilasta.

"*Kauhun tasapainoa*" ei enää ole. On vain kauhu. "*Uusi maailmanjärjestys*", josta puhuttiin suureen ääneen Persian lahden sodan jälkeen, on lyhyessä ajassa osoittautunut vanhan lännen sheriffin höperöksi unelmaksi.

Kansamme johtajat tekevät parhaansa salatakseen pelkonsa - ettei vain kansa joutuisi paniikkiin. Se näyttää tragikoomiselta. Hymy on hyytynyt, mutta pokka kestää. Hirvittää. Kysymys: - *Milloin viimeksi pelästyit tavalla, joka sai sinut miettimään kuolemaa ja elämäsi tarkoitusta?*

Uusi suhteellisuuden taju

"Herran pelko on viisauden koulu, kunnian tie käy nöyryyden kautta." (Sananl 15:33)
Pelon voittajiksi meistä ei ole. Vielä vähemmän meistä on kaiken pelottavan voittajiksi. Pelkoon suostuminen on nöyrää myöntymistä omaan pienuuteemme ihmisinä ja kykenemättömyytemme hallita itseämme, kuritonta kieltämme tai edes löystyvää virtsarakkoamme.

Kun karkaaminen on turhaa, kieltäminen hullua ja vastaan taisteleminen toivotonta, niin miksi emme voisi vain nöyryä pelkäämään? Uskon sen tekevän paljon syvemmin oikeutta asemalle, mikä meillä tässä maailmankaikkeudessa on. Kansainvälisellä ja yksilöllisellä tasolla tarvitsemme kaikki toinen toisiamme. Kun jokaisen hyvinvointi on riippuvainen lähimmäisten ja kaukaisten ihmisten oikeudenmukaisuudesta ja hyväntahtoisuudesta, meillä on monia hyviä syitä pelätä.

Pelkäämään nöyryminen palauttaa meidät enemmän itsemme mittaisiksi. Kukaan meistä ei ole täysin riippumaton muista. Kenenkään hyvinvointi ei ole täysin hänen omissa käsissään, eikä kellään ole valtaa kokonaan hallita todellisuutta, jossa elää.

On pelottavaa nöyryä ilmaisemaan tarpeitaan ihmisille, joilla on täysi vapaus kieltää meiltä mitä tarvitsemme tai antaa meille sitä mitä eniten pelkäämme. Kohtaan tämän pelon joka kerta miettiessäni mitä kirjoittaa Ystäväkirjeen mukana tulevaan tilillepanokorttiin. Nolottaa pyytää, hävettää myöntää olevansa niin riippuvainen ja pelottaa miten lukijat siihen suhtautuvat. Paljon helpompaa olisi olla yksipuolisen antajan asemassa.

Pelottaa pyytää mitä ei ehkä saa. On vaikea tunnustaa pelkäävänsä sitä ettei saa mitä tarvitsee. Onko muuta tietä?

Kysymys: - *Milloin viimeksi pyysit joltakin apua? Milloin viimeksi jätit pyytämättä apua, vaikka olisit tarvinnut? Miksi? Mitä teit pyytämisen sijaan?*

Pelottava systeemi

"Minä olen tullut tähän systeemiin pannakseni toimeen tuomion: sokeat saavat näkönsä ja näkevästä tulee sokeita. Ja tuomio on tämä: valo on tullut systeemiin, mutta pahojen tekojensa tähden ihmiset ovat valinneet sen asemesta pimeyden." (Joh.9:39. Joh.3:19.)

"Systeemi vihaa minua, koska minä todistan, että sen teot ovat pahat." (Joh.7:7)

Olemme heräämässä systeemin totaaliseen konkurssiin. Jopa yksittäisten syntipukkien etsintä, joka aikaisemmin on ollut suomalainen kansanhubi, alkaa olla innotonta. Syyllisyys työnnetään yhteiskunnalle, markkinavoimille jne. Keitä ne ovat? Miten heidät saisi pantua tilille? Yksityisistäkin syytetyistä tehdään vain itseään suurempien voimien ja systeemien viattomia uhreja.

"Koko yhteiskunta on paska."

"Systeemi on mätä."

"Kehenkään ei voi enää luottaa."

Tällainen kielenkäyttö on vastuunpakoa. Samalla siinä on tajua siitä, että todella olemme yksilöä suurempien voimien kanssa tekemisissä. Meiltä vain jää näkemättä mitä voimia ja valtoja *itse* palvelemme.

Uusi Testamentti puhuu paljon Jumalan valtakunnasta ja *maailmasta (kosmos)*. Kristityt, jotka uskovat tämän sanan viittaavan koko luomakuntaan, alkavat pitää seksuaalisuutta, ihmisyyttä ja koko aineellista todellisuutta sinänsä pahana. Hengellisyydestä tulee vain tuonpuoleisuutta. Kiinnostuminen politiikasta, ekologiasta, taloudellisista rakenteista, sosiologiasta ja psykologiasta on heille vain *"maailmallisuutta"*.

Jos ymmärrämme *kosmos-* sanan viittauksena inhimillisiin *valtarakenteisiin*, erilaisiin sosiaalisiin *systemeihin*, johtopäätökset ovat aivan erilaiset. En käytä sanaa *systemi* vain kylmän teknisessä mielessä. Ihmisten *systemit* eivät ole vain organisaatiomalleja ja järjestelmiä. Niistä tulee ihmistä suurempia *voimia* ja *valtoja*, joilla on oma sisäinen laatu, tai *henki*. *Systemi* on enemmän kuin siihen kuuluvien ihmisten summa. *Systemi* alkaa elää omaa, yksittäisistä ihmisistä riippumatonta, elämäänsä. Siitä tulee helposti yksilön vapautta rajoittava näkymätön voima - "henkivalta."

Jeesus ei todellakaan puhunut koko luomakunnasta, vaikka hän käytti sanaa *kosmos*. Kun farisealaiset asettivat kyseenalaiseksi Jeesuksen oikeuden haastaa heidän uskonnollisen *systeminsä* auktoriteettia, Jeesus vastasi:

"Te kuulutte tähän systemiin (kosmos), mutta minä en tähän systemiin kuulu."
(Joh.8:23).

Jeesus ei kieltänyt todellista ihmisyyttään ja osallisuuttaan aineellisesta maailmasta, mutta hän tiesi ettei ollut antanut sydäntään minkään täkäläisen *valtarakenteen* palvelukseen.

Hän oli toisenlaisen *systemin*, Jumalan Valtakunnan, palvelija.

Me todella elämme mahtavassa päällekkäisten *systemien* verkostossa ja monimutkaisten *valtarakenteiden* pieninä osina. Jokainen, joka on yrittänyt itsenäistyä vahvasta perhe- tai sukuperinnöstä, tietää kuinka vaikea on asettua poikittain *systemin* kanssa, josta on riippuvainen.

Systemit opettavat vaikutuspiirissään oleville, mitä pitää uskoa ja arvostaa.

Yhteiskuntasysteemimme opettaa meitä arvostamaan ja turvautumaan *voimaan ja valtaan*. Molemmat ovat vahvasti sidottuja rahaan. Ilman sitä sinulla ei ole kumpakaan. Koko yhteiskunnasta on tullut pääpainoisesti taloudellinen *systemi*, jota kasvottomat *"markkina- ja ostovoimat"* hallitsevat. Kansalaisesta on tullut *"kuluttaja"*, joka joutuu vakavasti taistelemaan ihmisarvonsa puolesta kun hänellä ei enää ole varaa nostaa Suomea lamasta edistämällä *"kotimaista kulutusta."*

Taloudellinen rikastuminen on korvannut moraalisen sankaruuden, pankkisaneeraajille on enemmän käyttöä kuin pyhimyksille ja gladiaattoreita juhlitaan enemmän kuin hyväntekijöitä. Mammonan valtakunta kieltää uhrejaan tekemästä edes vapaaehtoista työtä viimeistenkin ropojen menettämisen uhalla.

Kun tämä *systemi* syöpyy selkäyttimeemme, olemme sen orjia. Kaikki alistuu mammonalle. Silläkään ei ole enää väliä onko työ vastoin omia arvoja, kunhan siitä vain saa rahaa. En halua pilkata niitä, jotka tekevät moraalisia kompromisseja saadakseen tänään jotain syötävää. En puhu niistä, joille raha on synonyymi ruoalle, joille muutama kymppi on päivän ateria. Puhun *systemistä*, joka sokaisee meitä näkemästä Jumalan pyhän kutsumuksen ja tarkoituksen yksilölle ja yhteiskunnalle.

Seurasin äsken nuorten filosofien keskustelua Willen saunassa. Tuli ontto olo. Älykästä sanailua kuunnellessani ajattelin: Voi pojat te olette myöhässä. Me emme enää elä aikaa, jolloin aatteet ja filosofiat ohjaavat historiaa. Valistuksen korkeat ihanteet ovat kuolemassa lastensa ahneuteen. Markkinavoimat pelaavat tarpeilla ja vetoavat ahneuteen. En voi kuvitella ihmiskeskeistä ideologiaa, joka enää pystyisi hillitsemään niiden valtaa. Filosofit eivät enää ole tienraivaajia ja suunnannäyttäjiä. He ovat pudonneet junasta ja istuvat radan varrella selittämässä minne juna meni ja miksi.

Vain säikähtäminen Pyhimmän edessä voi saada ketään painamaan jarruja. Muuhun en enää usko. Vauhti on liian luja.

Taloudellinen hyvinvointimme on kuin kymmenkerroksinen talo, joka on rakennettu moraaliselle lentohiekalle. Tajuamme kyllä, että se on uppoamassa, mutta ei meillä vielä ole syytä paniikkiin - asummehan kymmenennessä kerroksessa. Miljoonat ehtivät vielä kuolla aliravitsemukseen ennen kuin meille tulee edes nälkä.

Systeemin ehdoilla eläminen pelottaa, mutta systeemin jalkoihin jääminen kauhistuttaa vielä enemmän. Näitä ihmisiä tapaamme täällä harva se päivä.

Mukaan et halua mennä ja pakoon et pääse. Mitä teet? Onko mahdollista löytää kaiken keskellä toimivaa elämää, jossa on todellista rakkautta ja mielekkyyttä?

Kysymys: - *Milloin viimeksi tunsit olevasi pelottavan pieni osa systeemiä, jota et hallitse tai jonka toimintaan et voi edes vaikuttaa?*

Vilkaisu tyhjyyteen

"Synti on sitä, että emme suostu olemaan ihmisiä, että koetamme löytää elämämme todellisen sisällön ilman Jumalaa." Tommy Hellsten

"Ettekö pelkää, kun hän nousee tuomitsemaan, eikö kauhu silloin täytä mielenne?" (Job 13:11)

Kaikki nämä pelot kuljettavat meitä vain lähemmäksi vielä kamalampia pelkoja.

Se mitä kutsumme hermoromahdukseksi tai mielisairaudeksi voi naamioida välähdyksen tyhjyydestä. Tyhjyyteen katsominen on perimmäisen pelon tuntemista, äärimmäisen yksinäisyyden ja tarkoituksettomuuden kauhun kokemista.

Onko ihme jos käännämme katseemme hetkessä muualle? Yritämme unohtaa näkemämme. Pakenemme työntekoon, teemme rakkaistamme pelastajia tai yritämme sumuttaa tietoisuutemme alkoholilla tai pillereillä. Epätoivoisesti tarraudumme mihin tahansa pieneen elämänsirpaleeseen, jota kuvittelemme voivamme hallita.

Mutta sielua ei pitkään voi puuduttaa. Kun kerran on kurkistanut jokapäiväisyyden parvekkeen kaiteen yli, on vaikea unohtaa näkemäänsä: Pohja ei ollut vain syvällä, sitä ei näkynyt ollenkaan. Talon perusta lepäsi tyhjän päällä.

Lasse on suorittanut upean karriäärin kalliilla hinnalla. Vatsahaava muuttui syöväksi. Vieläkin tämän viisikymppisen miehen oli vaikea pysähtyä. Vasta uudet oireet ja syövän uusiutumisen uhka pakottivat hänet kurkistamaan tyhjyyteen:

"Täytyy myöntää, että minulla ei ole mitään muuta elämää kuin työelämä. Onko jotain muuta olemassa?"

Jotkut leikkivät vielä tässäkin kohdassa sankaria. Vapisevina he kumartuvat parvekkeen reunan yli ja tuijottavat lumoutuneena pimeyteen. Ylpeässä uhmassaan he kuvittelevat voivansa voittaa sen - täyttää sen itsellään.

Onnellinen se, joka ei turvaa itseensä, vaan antaa ylpeytensä murentua ja luopuu yrityksistään vääntää kättä mahdottoman kanssa. Onnellinen se, joka antaa voimansa uupua, niin ettei enää jaksa juosta pelkoon pakoon.

Ehkä on aika tunnustaa pelkäävänsä. Ehkä on aika myöntää, että jos tyhjyydestä ei löydy vastaanottajaa, minä hukun.

Kysymys: - *Miltä säästyt kun et tunnusta pelkojasi? Mitä menetät kun salaat pelkosi? Minkä tai kenen menettämisen jälkeen et haluaisi enää elää?*

Kyynisyyden linnake

"Ota kätesi pois minun päältäni, ota pois tämä kauhu, jonka ylleni laskit." (Job 13:21)

Tien päässä, vähän ennen totaalista epätoivoa tai pelastuksen mahdollisuutta, on vielä yksi pysäkki. Sen nimi on *kyynisyys*.

Minua on alkanut hirvittää kuinka syvälle sydämiimme nykyinen lama on hiipinyt. Tätä kirjoittaessani minulle soitti työhönsä kyllästynyt uskonnonopettaja:

"Ei minua enää huolestuta uskontotuntien vähentäminen. Mitä väliä sillä on? Onhan tätä moraalialia opetettu kouluissa jo yli puoli vuosisataa. Onko se auttanut? Ei pätäkääkään."

Tämän tyyppisiä lausahduksia kuuluu jatkuvasti.

"Millään ei ole enää mitään väliä."

Olemme kyllä säikähtäneet tukirakenteiden murtumista. Mutta olemmeko pelästyneet tarpeeksi etsiäksemme radikaalisti uutta pohjaa?

Epärealistinen ja itseriittoinen kasvuoptimismi on kyllä murtunut. En sure sen kuolemaa. Mutta tilalle on hiipinyt kyynisyys ja sarkasmi. Ihmiset vetäytyvät kylmään ja välinpitämättömään epäluottamukseen.

Jeesuksen mukaan on mahdotonta palvella kahta herraa samanaikaisesti. Yhtä mahdotonta on olla palvelematta *yhtään* herraa. Kyynikko kuitenkin yrittää juuri sitä. Hän pesee kätensä koko hommasta ja heittäytyy yhteisen itsetuhon virnuilevaksi sivustakatsojaksi.

Mitä muutakaan tässä voisi tehdä? Tunnen saman kiusauksen. Se on tuttu. Lukuisten muiden velkaisten tavalla olen itsekkin kiusattu heittämään hanskat naulaan; vetäytyen johonkin mökinrähjään elämään hyvinvointivaltion viimeisillä rovoilla ja katsellen kaljahuurteessa maailmanloppua CNN:stä - ottamatta mitään vastuuta siitä miten itse osallistun siihen.

Kyynisyys asenteena on yritys linnoittautua *sekä todellista toivoa että äärimmäistä epätoivoa vastaan*. Se on neutraalin tilan etsimistä paniikin ja rohkean rakkauden välillä, alistavan systeemin ja Jumalan valtakunnan välimaastosta.

Perimmäinen pelko houkuttelee rakentamaan suojalinnaketta kuvitellulle ei-kenenkäänmaalle. Se on ahdas ja tapahtumaköyhä alue. Kyyninen melankolia täyttää yksinäisen huoneen. Linnan ainoa herra yrittää lämmittää itseään menetetyn rakkauden, menetetyn elämän ja menetettyjen mahdollisuuksien muistoilla. Mutta menetetty ei enää lämmitä, kun kaikki ovet uudelle ovat kiinni. Hän on havainnut, ettei olekaan jumala, mutta ei myöskään suostu turvautumaan sellaiseen.

Pitääkö meidän saada vielä pieni tönäisy lähemmäksi kuilua, ennen kuin suostumme huutamaan apua itseämme korkeammilta voimilta, ja alamme etsiä Jumalan valtakuntaa kuin kadonnutta aarretta?

Näyttää siltä, että vain ne, jotka joutuvat systeemin kannalta liian epätoivoiseen asemaan avautuvat pelkojensa kautta uudelle valolle. Eikö aina ole ollut totta, että vain ne, jotka ovat joutuneet valtarakenteiden jalkoihin uskaltavat asettaa kyseenalaiseksi niiden auktoriteetin?

"Ajatelkaa, veljet, mitä te olitte, kun teidät kutsuttiin: teissä ei ollut monta ihmisten mielestä viisasta, ei monta vaikutusvaltaista, ei monta jalosukuista. Mikä tässä systeemissä on hulluutta, sen Jumala valitsi saattaakseen viisaat häpeään. Mikä missä tahansa maallisessa systeemissä on heikkoa, sen Jumala valitsi saattaakseen häpeään sen, mikä on voimakasta. Mikä systeemissä on vähäpätöistä ja halveksittua, mikä ei ole yhtään mitään, sen Jumala valitsi tehdäkseen tyhjäksi sen, mikä on jotakin." (1Kor.1:26-28)

Niin kauan kun panemme toivomme mihin tahansa systeemiin ja sen kykyyn pelastaa, emme vielä pelkää tarpeeksi. Uudelle avautuvat vain ne jotka pelästyvät tarpeeksi nähdäkseen itsensä ihmisinä jotka elävät *"tässä systeemissä vailla toivoa ja vailla Jumalaa."* (Ef 2:12)

Ei Jeesus vuorisaarnassaan julistanut köyhiä ja itkeviä autuaiksi, koska köyhyys tai kärsimys olisi sinänsä pyhää, vaan siksi, että ne voivat aukaista köyhän ja kärsivän silmät näkemään kuinka hirvittävä ja valheellinen tämä systeemi on.

Jeesuksen sanat olivat protesti vahvimman eloonjäämisen lakia vastaan. Vahvimmat eivät olleetkaan kaikkein kelvottomimpia viemään ihmiskuntaa eteenpäin. Hän valitsi heikoimmat, hylätyt, pitaaliset, köyhät, koko silloisen systeemin rupusakin, uuden valtakunnan sanoman vastaanottajiksi. Vanhan systeemin uhrit olivat avoimimpia uudelle.

Nämä ihmiset ovat kohdanneet *turhautumisen sakramentin*. Pettyminen vanhaan on avannut heille uuden armon.

Kysymys: - *Mitä itse olet lakannut toivomasta? Minkä asenteen olet valinnut toivon tilalle? Minkälaisia tunteita siitä on seurannut?*

Oletko koskaan luopunut yhdestä toivosta ja vaihtanut sitä toiseen? Miltä se tuntui?

Kuilun partaalla

"Kuoleman köydet kiertyivät ympärilleni, tuonelan kauhut ahdistivat minua, minut valtasi tuska ja murhe." (Ps 116:3)

"Paranna minut, Herra, tuska polttaa minun luissani ja mieltäni jäytää pelko." (Ps.6:3,4)

Emme mahda sille mitään, että tämä hetki muuttuu koko ajan menneeksi ja tulevaisuus virtaa päällemme. Ainakin kuolema kuuluu niihin tauteihin, johon ei vielä ole löytynyt lääkettä. Kuoleman läheisyys voi herättää ainakin kaksi vastakkaista peruspelkoa. Kuoleman lähestyessä hitaalla ja kuluttavalla tavalla jotkut kohtaavat minuuden menettämisen pelon. Kun ei enää pysty minuna toimimaan, päättämään mistään tai edes muistamaan mitään, on vaikea pitää itseään koossa. On kauheaa herätä aamulla ja paniikissa yrittää muistaa omaa nimeään. Millä tavalla jään olevaksi, kun en itse pysty

enää olemaan ehjässä suhteessa itseeni? Ainutlaatuinen kirja haurastuu ja lopulta poltetaan. Jääkö sen sisältö elämään? Se elää niiden mielessä, jotka muistavat sen sisällön ja vaalivat sitä. Mutta entä sitten kun hekin kuolevat? Onko minuuteni olemassaolo vain sen varassa, että pystyn itse olemaan suhteessa itseeni. Häviökö lopullisesti kun en enää elä edes kenenkään muistoissa?

Tämä pelko pohjautuu syvään totuuden tajuun. Minä olen olemassa vain suhteessa toiseen. Siksi minuuden täytyy löytää joku kuoleman voittanut syli, johon jää olemaan, vaikka lakkaisi olemasta kuolevaisten mielissä.

Toinen pelko on se, että ei edes kuolema vapauta minua olemassaolon taakasta. Entä jos jään olemaan vain tässä kurjassa suhteessa itseeni? Entä jos jään kadotetuksi, ikuisesti eksyneeksi yhteydestä rakastavaan Toiseen? Kamalinta on tajuta ikuisuutensa ja sen kautta ymmärtää, ettei edes kuolema vapauta minua itsestäni. Tämä on peloista kamalin ja terveellisin.

Viimeiseen asti kartamme tilaa, jossa Jumala jää ainoaksi pelastajaksemme. Vaikka kuinka puhuisimme lämpimiksemme uskon ja luottamuksen ihanuudesta tai jopa helppoudesta, useimmat meistä uskovat ja luottavat vasta ehdottoman pakon edessä. Ehkä meidän tuleekin pelätä kaiken lopullista tyhjyyttä paniikkiin ja epätoivoon asti voidaksemme todella turvautua Häneen, joka täyttää tyhjyyden.

Voimavarojemme ääri rajoille asti yritämme uskoa ja luottaa siihen, mitä itse pystymme kontrollilla, ennakoinnilla ja suorituksilla saamaan aikaan. Vasta äärimmäinen hätä ja epätoivoinen pelko ajaa meidät siihen kotiin, josta saimme heikon tai vahvan esiaavistuksen lapsuuden luontaisen luottavaisuuden kautta.

Epätoivoinen pelko pakottaa meidät kasvotusten ikuisen itsemme kanssa. Onko todella niin, että vasta desperaattisen pelon keskeltä löydämme itsemme tarpeeksi kyvyttöminä pelastamaan itsemme ja maailmamme?

On aika huutaa apua. Ehkä avunhuutosi on sanaton ja hätäsi mykkä. Ehkä huudat niin lujaa, että lähimmäisesi luulevat sinun seonneen. Toiset tarjoutuvat lohduttamaan sinua tyhjiillä vakuutuksilla, koska eivät itse halua joutua kasvotusten sen kanssa mitä olet kokenut.

Pelosta tulee totaalinen, kun kohtaa sen hengen, joka vetää meitä lopulliseen kadotukseen. Viimeistään perimmäisen pahuuden riisuesssa naamionsa tajuamme olevamme pelastuksen tarpeessa.

Tiedän, että monet ovat kohdanneet äärimmäisen pahan - demonisuuden ja saatanallisuuden - vain unissaan. En puhu vain tavallisista painajaisista, joissa usein kohtaamme vain torjuttuja ulottuvuuksia itsestämme, petomaisessa muodossa.

Unissamme sekä Pyhä että paha voi näyttäytyä meille hyvin paljaana.

"Se tuli niin kuin uninäyt tulevat häilyen yössä keskelle syvintä unta, se kouraisi minua. Minä vapaisin, kaikki jäseneni tärisivät kauhusta. Tunsin henkäyksen kasvoillani, ihokarvani nousivat pystyyn, kun jokin pysähtyi eteeni, en tiedä mikä, silmiäni edessä outo hahmo."(Job 41:13-16)

Toiset ovat kohdanneet sen valveilla. Se on voima, jonka edessä vain avunhuuto Jeesukselle tuo pelastuksen. Ne jotka tämän ovat kokeneet, unissaan tai valveilla, tietävät tasan tarkkaan mistä puhun. Muut jääkööt keksimään näille kokemuksille psykologisia selityksiä.

Valintamahdollisuudet käyvät vähiin: Suostumme joko pelastettaviksi tai kadotetuiksi.

Ehkä pelko onkin *"loppumatonta ja vastustamatonta tyytymättömyyttä"*, josta **Franz Kafka** kirjoitti. Päiväkirjoissaan Kafka kuvaa miten itseriittoisuuden asteittainen mureneminen muuttuu yleishermostuneisuudesta lamaannuttavaksi levottomuudeksi, jossa ei pysty enää keskittymään edes työhön. Vasta tien päässä löytyy uudelle avautuva hiljaisuus, jossa pelko muuttuu rukoukseksi.

Äärimmäinen pelko on potentiaalisesti pelastava, koska se armotta sulkee pois kaikki keinotekoiset pelastusmahdollisuudet.

Suostuminen äärimmäiseen pelkoon on siis suostumista itseksi: syylliseksi ihmiseksi, joka tarvitsee anteeksiantoa; rakkautta vailla olevaksi ihmiseksi, joka ei voi elää ilman sitä; itsestään ja elämänsä tarkoituksesta eksyneeksi, joka kaipaa kotiin; kadotetuksi, joka tarvitsee pelastajaa.

Kaikkein pyhin paikka on se, jossa yksinäinen ihminen, näkymättömän Jumalan edessä, kohtaa kaikkein pahimman itsessään.

"Kun pelko minut valtaa, minä turvaudun sinuun." (Ps 56:4)

Kysymys: - *"Salli luodata itseäsi sydämesi pohjaan asti, ja saat huomata että jokainen ihminen on luotu sitä varten, että hänessä asuttaisiin. Siellä, olemuksemme tyhjässä syvyydessä, missä kukaan meistä ei ole toisensa kaltainen, Kristus odottaa sinua ja minua. Siellä tapahtuu se, mitä et ole osannut odottaa."* Veli Roger.

Epätodennäköinen Pelastaja

"Siten hän kykeni kuolemallaan riistämään vallan kuoleman valtiaalta, Saatanalta, ja päästämään vapaiksi kaikki, jotka kuoleman pelosta olivat koko ikänsä olleet orjina." (Hepr 11:14,15)

Pelon kohtaaminen voi johtaa meidät siihen itsetuntemukseen, että olemme pelastuksen tarpeessa olevia ihmisiä. Jumalaa pelastajana emme kuitenkaan voi oppia tuntemaan pelkän itsetutkiskelun kautta. Pelastava Jumala ei löydy ihmisyytemme perimmäisenä salaisuutena, piilevänä sydämen totuutena, joka odottaa löytäjänsä. Hänen täytyy itse ilmoittaa itsensä meille.

Sen Hän on tehnyt Jeesuksen Kristuksen kautta. Sen Hän tekee edelleen Pyhän Henkensä kautta, mitä ihmeellisimmillä tavoilla.

Mutta miten voimme uskoa pelastukseen, joka on astunut maailmaamme vajaa kaksituhatta vuotta sitten? Monta sukupolvea on niittänyt tyhmyyden ja julmuuden kauheaa satoa sen jälkeen. Onko maailma tai ihminen todella muuttunut paremmaksi sitten Jeesuksen ajan? Missä se näkyvä Jumalan valtakunta oikein viipyy? Voiko tätä kaatopaikkaa enää kukaan pelastaa? Miten minä voin uskoa tässä hetkessä vaikuttavaan Jumalaan, kun tiedän ystäviä, jotka ovat huutaneet avukseen Herran nimeä ja silti päätyneet itsemurhaan?

Tätäkin kirjoittaessani yksi uskollisimmista esirukoilijoistani soitti kertoakseen ettei yksinkertaisesti jaksa enää. Hän oli päättänyt lähteä. Häden jakamisesta löytyi voimaa kohdata vielä seuraava päivä. Entä sen jälkeen? Antaako Jumala hänelle voimaa? Jos ei, niin ottaako Jumala väsyneen kulkijansa lämmöllä vastaan, vaikka itse päättäisikin

maallisen matkansa? En tiedä. Uskon molempiin vaihtoehtoihin - toivon enemmän ensimmäistä.

Jokaiselle ihmeelliselle uskoontulokertomukselle löytyy toinen kertomus Jumalan etsijästä, joka ei ainakaan inhimillisen mittapuun mukaan ole saanut Häneltä minkäänlaista apua.

Se tieto, minkä voimme historiallisista lähteistä saada Jeesuksen syntymästä, elämästä, kuolemasta ja ylösnousemuksesta, voi kyllä auttaa meitä uskomaan. Tosi paikan tullen se ei taida riittää. Hädän hetkellä ei riittäisi edes videodokumentti Jeesuksen ylösnousemuksesta. Sekin jättäisi meille tilaa olla uskomatta. Videoillahan voi luoda minkälaisia illuusioita tahansa. Vaikka uskoisimmekin tapahtuman historiallisuuteen, meidän on edelleen valittava uskomme tapahtuman *pelastavaan merkitykseen itsellemme*.

Voiko todellakin olla totta, että Vanhan testamentin hirmuinen ja ankara Jumala on tullut ihmiseksi Jeesuksessa pelastaakseen minut? Voiko olla totta, että Hän joka on niin tuiman ankara on samalla niin lempeä ja lähelle tuleva?

Miten uskallan luottaa siihen, että nasaretilainen puusepän poika todella on Jumalan Poika, joka tuli sovittamaan ihmisen Jumalan kanssa?

Voisin intoutua esittämään sille monia historiallisia ja rationaalisia perusteluja (Tein sen aikanaan kirjoittamalla Ajankohtainen 3:n). Ne eivät nyt tunnu olennaisilta. Tämän hetken rehellisin vastaukseni on: *En enää uskalla olla luottamatta* siihen, että Jeesus on se, kuka hän sanoi olevansa. Olen kohdannut niin paljon pelättävää itsessäni ja maailmassa, että Jeesus Kristus todella jää viimeiseksi vaihtoehdokseni. *En enää uskalla* ottaa epäuskon riskiä. Minulla ei ole siihen varaa.

Jeesus kysyi kerran opetuslapsiltaan, halusivatko hekin hyljätä hänet. Pietari vastasi suoraan:

"Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on ikuisen elämän sanat." (Joh 6:67,68)

Tässä voin hyvin samaistua Pietariin. Jeesuksen seuraaminen on ehkä vaikeaa, mutta kenen muun seuraaminen olisi edes mielekästä? En minä ainakaan ole löytänyt ketään tai mitään muuta.

Vihaan pelkopohjaista uskonnollisuutta. Olen itse pelännyt Jumalaa, maailmanloppua ja viimeistä tuomiota lapsesta asti tavalla, joka ei ole ollut kovin tervettä. Olen tuntenut saarnaajia, jotka manipuloivat kuulijoitaan ruokkimalla uusia pelon aiheita jatkuvalla syötöllä tarjoten samalla itseään tai seurakuntaansa turvapaikkana. Se on maailman tehokkaimpia kaksoissidoksia.

Koen vaikeaksi kirjoittaa pelon tärkeydestä tavalla, joka ei vie omia ja lukijoiden tunteita vanhaan autoritaariseen, pelkokeskeiseen ja syyllisyyttä jumaloivaan uskonnollisuuteen. Me, joille sitä työnnettiin kurkusta alas lapsesta asti olemme ehkä keskittyneet liikaakin totuuden kesyttämiseen. Meille kristinuskon tekeminen turvalliseksi ja lempeäksi on tullut pakkomielteeksi. Totuuden tiikeri on pantu häkkiin ja Juudaan leijona on kesytetty. Jumalasta on tullut niin ymmärrettävä, sympaattinen ja selitettävä, että välillä ihan haukotuttaa. Kun totuus on vesiselvää, tuli ei enää polta, eikä kukaan enää vapise sen edessä.

Useimpien elämässä syvä luottamus Jeesukseen avautuu kuitenkin vasta äärimmäisessä hädässä, vasta kun kaikki muut systeemit on kokeiltu niin loppuun, että paniikki kävelee vastaan keskellä katua ja epätoivo valvoo samojen lakanoiden välissä.

Tiedänhän minä omastakin elämästäni sen raajan tosiasian, että yleensä luotan ja turvaan Jumalaan vasta sitten kun on pakko. Siihen asti sijoitan luottamukseni mielummin omaan selviytymiskykyyni tai tiukan paikan tullen ystäviini. Luonnostani en halua joutua tilaan, jossa olen täysin sen varassa, että uskallan luottaa johonkin toiseen. Vasta äärimmäisessä hädässä turvaudun Jumalaan ihan oikeasti.

Hyvin hitaasti on kasvanut se perusluottamus, joka suo minulle melkein jokapäiväisen levon Jumalan uskollisuudessa ja pelastavassa rakkaudessa.

Martin Luther oli hyvin tuttu pelkojen kanssa. Nuoruudessaan hän oli niin pelkojen riivaama, että se sekoitti hänen sisuskalunsa loppuelämäksi. Neuroottisessa pelossa hän saattoi tunnustaa edellisen päivän syntejä kärsimättömälle rippi-isälleen jopa kuusi tuntia yhtämittaa. Häneltä tuntui kokonaan puuttuvan normaali puolustusmekanismi pelkoa vastaan. Hänen elämänsä oli yhtä paniikkia.

Mutta painajainen teki hänelle ja hänen kauttaan miljoonille, suuren palveluksen. Se esti häntä turvautumasta ansaittuun kelpaavuuteen Jumalan edessä ja luottamasta niihin arvoihin, joiden varassa koko senaikainen länsimaailma eli. Pelko ajoi hänet kuilun partaalle. Vasta sieltä hän löysi vapauttavan evankeliumin.

Oliko Luther hullu? Varmasti sitäkin. Ehkä tarvitsisimme uuden epidemian samaa hulluutta, kadotusvarmuutta, josta meitä ei pelasta mikään muu kuin Jumalan vanhurskaus, joka annetaan meille yksin uskosta.

"Mistä muista merkeistä voit tunnistaa, että olet kohdannut ylösnousseen? - Niistä taisteluista, joita joudut käymään omassa sisimmässäsi seurataksesi Häntä; koetteluksista, jopa sisäisestä itkusta, jota ehkä joudut kestäämään sanalla sanoen: kaikesta henkilökohtaisesta kamppailustasi, joka ei suinkaan jähmetä eikä koveta, vaan muuttaa sinua: tekee sinusta lähteen paikan... Tässä sisäisessä kääntymyksessä, kaikki se, mikä yleensä runtelee ihmistä yksinäisyys, elämän tarkoituksen kadottaminen, hyödyttömyyden tunne kaikki tämä mikä yleensä katkoo ihmissielun säikeitä, ei enää olekaan estämässä läpipääsyä. Se on päinvastoin auttamassa sen aukon puhkeamista, joka johtaa ahdistuksesta luottamuksen, alistumisen hengestä luovaan innostukseen."

Veli Roger.

Kysymys: - *Mihin luotat vahvasti silloin kun et luota ollenkaan? (Kuulostaa ristiriitaiselta. Mieti silti hetki.)*

Pyhä pelko

"Hyvin käy sen, joka tuntee pyhää pelkoa, tuhoon kulkee se, joka kovettaa sydämensä."
(Sananl 28:14)

Miten ihmeessä

joku voi uskoa Jumalaan

ilman mielen ahdistusta,

epävarmuutta ja epäilyä?

Miten on mahdollista

että joku voi turvautua Jumalaan

pää pystyssä, katse vakaana

tukevasti kantavin jaloin?

Eikö hän todellakaan vapise?

*Eikö hän yhtään pelkää?
Eikö hän edes ihmettele?
Kirkkain silmin hän luottaa
suurimpaan epäoikeudenmukaisuuteen
- Jumalan pelastavaan armoon,
näkemättä siinä mitään kummallista.
Miten tämä kosminen skandaali
- ihmisen pelastus
voi herättää niin vähän intohimoja?*

Tunsin, että minun on kirjoitettava jotain pyhästä pelosta. Monena iltana yritin. Mistään en saanut kiinni. Sydämeni oli jotenkin vieraantunut koko aiheesta ja tuottamani sanat tuntuivat vain sanoilta. En tavoittanut mitään, joka olisi saanut itseni tärisemään aiheen edessä. Tunsin vain turhautumista liian vaikean asian edessä. Ehdin jo tokaista Railille, että luovun koko aiheesta ja kirjoitan jostain helpommasta.

Juuri siihen tilanteeseen tuli luokseni mies, joka oli vuosien aikana käynyt läpi monenlaisia terapiakoulutuksia ja siihen liittyviä hoitoja. Hän oli hyötynyt niistä paljon. Erilaiset oppaat olivat auttaneet häntä suunnistamaan elämänsä sotkujen läpi. Suurimmat traumansa käsiteltyään hän yllättäen vajosi hitaasti pelottavan tuntuiseen tyhjiöön. Ulkoisesti kaikki oli hyvin. Sisäisestikin asiat olivat ainakin sillä tavalla järjestyksessä, että terapia ei enää tuntunut mielekkäältä avulta. Oli tullut aika käsitellä paljon syvempiä kysymyksiä. Suhde Jumalaan alkoi polttaa hänen sisintään.

Hän vaelteli eri seurakunnissa etsien vastakaikua syvälle kaipuulleen, mutta löysi vain valmiiden ihmisten valmiita vastauksia. Vastaukset sen enempää kuin vastaajatkaan eivät tuntuneet vakuuttavilta. Hän oli liian aikuinen alistettavaksi ja liian terve kusetettavaksi. Meille hän tuli vain saadakseen olla hiljaa itsensä kanssa. Hän ei tiennyt meistä oikeastaan mitään. Jossain vaiheessa hän kysyi, onko meillä jotain ideologiaa? Vastasin, että olemme kristittyjä, ja tämä elämänmuoto on tapamme palvella Jumalaa. Sanoin myös, että emme yleensä pidä siitä kauheasti meteliä, eikä hänen tarvitse täällä pelätä tulevaisuuden käännytysyritysten kohteeksi.

Parin päivän päästä keskustelimme perusteellisemmin. Hän kaipasi opastusta ja peilausta hengellisessä etsinnässään. Sanoin hänelle suostuvani siihen ilolla, mutta suurella arkuudella ja pelolla. Kerroin, että tunnen itseni erittäin ujoksi ja varovaiseksi, kun joku pyytää minulta hengellistä ohjausta. Joudun tekemisiin niin yksityisen ja pyhän asian kanssa. En missään tapauksessa halua asiattomasti sotkeutua johonkin, joka ei pohjimmiltaan kuulu minulle. Pelkään, että epäpyhästi tölvin pyhää.

Keskustelun jatkossa hän kertoi pelkäävänsä tästä aiheesta puhumista vaimonsa kanssa. Se ihmetytti häntä itseäänkin. Tähän asti he olivat jakaneet kaikki asiat keskenään ilman mitään katastrofaalisia seurauksia. Kelasimme useita mahdollisia syitä tähän pelkoon. Mikään niistä ei näyttänyt olevan kohtuullisessa suhteessa hänen arkuuteensa. Pelko tuntui paljon suuremmalta kuin yksikään sen syistä.

Lopulta ehdotin, että ehkä aihe itsessään on niin suuri ja vakava, että sitä voi lähestyä vain pelolla ja vavistuksella. Miksi tähän vapinaan täytyisi keksiä syy, jonka kautta sen voisi eliminoida? Tämä pelko ei ole ratkaistavissa. Jumalasuhte ei ole sinnikkään suorittajan viimeinen projekti, joka hoidetaan kuntoon ahkeralla pohtimisella ja paljolla

puhumisella. Suhde Jumalaan ei olekaan niin vain selvitettävissä sen kautta mitä minä teen tai jätän tekemättä.

Jumalan edessä luonnolliset eväämme loppuvat ja tavalliset työkalumme käyvät kelpaamattomiksi. Mitä me voimme tehdä jumalasuhteen eteen: terapoida, selvittää, käsitellä, analysoida, kohdata, käydä läpi,..? Kyllä silläkin on paikkansa, mutta Jumalan edessähän suhde onkin pohjimmiltaan kiinni siitä mitä Hän tekee tai on tekemättä.

Pyhä Jumala joko armahtaa tai sitten ei. Meidän suostuttelumme, kädenvääntömme ja muut suorituksemme eivät siihen vaikuta. Se on pelottava ja avuton paikka. Joka ei siitä pelottavuudesta ja avuttomuudesta tiedä mitään, on tutustunut Jumalaan vain sokerihattarana, elämän ylimääräisenä sulostuttajana.

Tässä vaiheessa kummankin sanat kävivät vähiin. Mykät kyyneleet tulivat niiden tilalle. Erosimme hyvin hiljaisina. Tunsimme molemmat aavistuksen pyhästä pelosta, eikä kumpikaan halunut enää höpöttää sitä pois.

Itse sain uuden kosketuksen aiheeseen, jonka kanssa olin ollut täysin jumissa. Ikäänkuin joku olisi tämän kohtaamisen kautta kuiskannut minulle:

"Älä luovu Daniel. Tämä on tärkeä aihe."

Kysymys: - *Oletko kokenut hiljaisuutta, josta on tuntunut hyvältä pitää kiinni, koska se puhuu ihan omaa kieltään?*

Julkea julkisuus

"Vavisten he tulevat varustuksistaan, lähestyvät kauhusta kalpeina Herraa, meidän Jumalaamme. Sinua Herra he pelkäävät." (Miika 7:17)

Mitä sitten on pyhä pelko? Ensimmäiset miellelyhtymät eivät tunnu kovin pyhiltä. Koko sana on kokemuksessani niin täynnä manipuloivaa pelottelua, että sitä on todella vaikea mieltää positiivisesti. Minulle pyhää pelkoa on tarjottu lähinnä uskonnollisten systeemien ja lakien ehdottoman tottelemisen motivaatioksi.

Kysymys: - *Milloin itse olet viimeksi vapissut tai ollut kunnioittavan aralla mielellä minkään pyhän tuntuksen edessä? Milloin olet viimeksi kokenut vastustamatonta halua painaa otsasi maahan kunnioituksesta tai olla edes hetken hiljaa vavisuttavan pyhän edessä? Kysy samaa ystäviltäsi.*

Ehkä pyhän pelon merkitys avautuu vasta kun katsomme sen vastakohtaa.

Pelkoa ei enää kytketä kunnioitukseen. Kaikkia prepataan tuntemaan hyvää itsetuntoa, seisomaan suorana kenen ja minkä tahansa edessä. Korkeintaan presidenttiä teititellään, ja harvalle enää kumarretaan tai niiaataan. "Hyvä itsetunto" pitää pään pystyssä ja polvet taipumattomina kenen edessä hyvänsä. Muslimi, joka päivittäin painaa otsansa maahan rukoillessaan, näyttää meidän kulttuurissamme suorastaan koomisen primitiiviseltä.

Itseen kunnioittava ihminen ei laskeudu maan tomuun kenenkään edessä.

Hymyilemme säälivästi "alkuasukkaiden" tavalle kunnioittaa luonnonvoimia. Samalla oma kunnioittamattomuutemme edes luonnon voimia kohtaan lepää sienien muotoisena uhkapilvenä koko pienen planeettamme yllä. Minusta tuntuu, että vanhaa puuta kumartava animisti ymmärtää pyhydestä ja hengellisyydestä enemmän kuin monet meistä Jeesuksen seuraajista.

Eräs afrikkalainen ystäväni World Visionin kansainvälisessä hallituksessa kertoi kuinka hänen äidilleen oli vielä täysin käsittämätöntä, että joku voi ostaa tai myydä maata ja rajata itselleen omistamansa tontin.

"Miten sellaista voi ostaa ja myydä, joka kuuluu Jumalalle."

Hän tunsi pyhää pelkoa.

Olemme kadottaneet suhteellisuudentajumme. Emme tajua paikkaamme edes luonnossa. Luonnonvoimista on tullut vain käyttövoimaa, hyödynnettävä ja hallittava resurssi, systeemin raiskattu palvelija.

Kun teemme Jumalastakin uuden käyttövoiman, astumme viimeisen hävyttömyyden rajan yli. Kuinka paljon olenkaan kuunnellut uskovia, jotka ovat innostuneet Pyhästä Hengestä pelkkänä voiman ja menestyksen lähteenä. Tällainen Pyhä Henki sopii liiankin hyvin laiskalle kunnianhimolleni. Se toteuttaisi kaikki ne vallanhaluiset unelmani, joita en mammonan puutteessa pystynyt toteuttamaan. Onko siinä mitään pyhää, että otamme Jumalan uudeksi käyttövoimaksi systeemin saneleman menestyksen toteuttamiseksi? Uuden valtakunnan Henki vanhan valtakunnan palvelijana? Kuulostaa tosi kornilta.

Jumalasta on tullut pelkkä kaveri, josta puhutaan vielä huolimattomammin kuin muista kavereista. Ahkerasti kiroilevassakaan seurassa en tunne itseäni niin kiusaantuneeksi kuin seurassa, jossa Jeesus, Jumala ja Pyhä Henki esiintyvät joka toisessa lauseessa. En tiedä, miten Jumala sen kokee, mutta en ainakaan itse haluaisi, että minusta puhuttaisiin yhtä huolettoman asiantuntevasti kuin Hänestä. Vielä kiusaantuneemmaksi koen itseni niiden seurassa, jotka ääni värisemättä ilmaisevat mielipiteensä, ennakkoluulonsa tai toiveensa Jumalan nimissä. Vaimo, joka koko ajan puhuu miehensä puolesta, ikäänkuin tietäisi tasan mitä tämä ajattelee ja haluaa, tuntuu sen rinnalla aika viattomalta.

Tuoreeseen seurustelusuhteeseenkin suhtaudutaan kunnioittavammin kuin uskoontuloon. Edes alkeellisella toisen kunnioituksella varustettu ihminen ei lavertele kenelle tahansa uudesta seurustelukumppanistaan. Parhaan ystäväni nimi mainitaan harkitsevammin kuin Jumalan. Puolisostakin puhutaan yleensä varovaisemmin kuin Jeesuksesta Kristuksesta, jonka kanssa meidät on vasta kihlattu.

Heti jonkun tunnetun ihmisen tultua uskoon suorastaan raahaamme hänet areenalle tilittämään uutta suhdettaan ja olemaan tuoreeltaan Jumalan asiantuntija. Eikö olisi kohtuullista, että edes seurakunta ja kristillinen lehdistö antaisivat vähintään vuoden vaitiolovapauden (tai -velvollisuuden) julkisuuden henkilöille, jotka ovat lähteneet seuraamaan Kristusta? Jouluhyasinteillekin annetaan enemmän yksinäistä kasvurauhaa kuin vastauskoontulleille julkuille.

Tuonpuoleista tongitaan kuin laboratoriorottaa ja yliluonnollisia kokemuksia kerätään kuin postimerkkejä kaukaisista maista. Mikään ei ole enää suurta ja tuntematonta, vielä vähemmän koskematonta. Hengellisiä kokemuksia monistetaan ruokaresepteiksi. Niistä tehdään mikrossa nopeasti lämpiäviä makupaloja. Jumala ei ole enää edes kokki. Hän on reseptin yksi ainesosa.

Kuka vapisee Jumalan edessä, josta on tullut *"kiva juttu."* Hävytön julkeus ja julkisuus on korvannut yksityisessä kammiossa koettavan pyhän pelon.

Mikä meidät pelästyttäisi?

Pelkään pahoin, että jos Pyhä ei pelästyttä meitä hereille, niin paha tekee sen. Jos emme opi pelkäämään ja vapisemaan kunnioituksesta käsin, joudumme kauhusta tärisemään sen edessä mitä emme kunnioita.

Kysymys: - *Milloin viimeksi koit kiusaantuneisuutta, koska mielestäsi jotain arvokasta ja pyhää raiskattiin? Miten toimit siinä tilanteessa?*

Epäpyhä pelko

"Joka ihmisiä pelkää, on pelkonsa vanki, joka luottaa Herraan, on turvassa." (Sananl 29:25)

"Synnintunto tulee silloin kun ihminen alkaa nähdä totuutta itsestään. Se on suomujen putoamista hänen silmistään. Tässä ja vasta tässä puhe Jumalasta, anteeksisaamisesta, pelastuksesta tulee hänelle mielekkääksi. Ennen tätä se on käsittämätöntä uskonnollista höpinää, jota vanhat akat paremman tekemisen puuttessa harrastavat." Tommy Hellsten.

En halua yhtyä kuoroon, joka loukkaantuneena tanssitaiteilijan kirkossa esiintymisestä tai itselleen vieraan musiikin esittämisestä huutaa:

"Eikö mikään enää ole pyhää!"

Epäpyhä pelko on aina pakottanut kristittyjä kumartamaan kulttuurisidonnaisia perinnäissääntöjä, erilaisia tabuja ja inhimillisten auktoriteettien valtasymboleja. Ei Herran pelko ole sama kuin herrojen tai herrattarien pelko. Päinvastoin. Jos vähääkään pelkäämme Jumalaa, joudumme väistämättä ristiriitaan jonkun inhimillisen auktoriteetin kanssa. Tämä on se miekka, tuli ja sota, jonka Jeesus toi keskuuteemme. Ehkä vaikeinta on silloin kun pyhä pelko saattaa meidät ristiriitaan hengellisten vallankäyttäjien kanssa. Ei ole helppoa haastaa niitä, jotka ovat typistäneet seurakunnan sovinitiseksi herrakerhoksi joka kelpuuttaa seuraansa vain maineeltaan hyvät ja taloudellisesti menestyvät. On pelottavaa joutua vastatusten niiden kanssa, jotka vaativat seuraajiaan ripustamaan aivonsa hattunaulakkoon ja piilottamaan sydämensä penkin alle. Silloin ei ole kysymys vain siitä, ketä pelkää *enemmän*, Jumalaa tai hänen nimessään puhuvia. Ero ei ole pelon määrässä vaan *laadussa*. Ihmisiä pelätään sen pahan takia, mitä he voivat meille tehdä. Jumalaa pelätään tinkimättömästi kunnioituksesta käsin. Kristillisen perinteen vahvasti muovaama yhtenäiskulttuuri on lopullisesti pirstoutunut. Kristillisyyden alkeet eivät enää välity äidinmaidoidon kanssa. Kristillisuus ei enää ole turvallinen ja itsestäänselvä osa yleissivistystä tai tapakulttuuria.

Onko tämä kristillisyydelle tappio?

Ei välttämättä. Tämä pakottaa meidät arvioimaan kuinka paljon kristillisyydestämme onkin ollut vain kulttuurisidonnaista krääsää ja etsimään sen alta se kristillisuus, joka ei ole sidottu tiettyyn tapakulttuuriin.

Kun yleisuskonnollinen ilmapiiri ei enää ole sen tukena, kristinuskon sisältö ja muoto lankeaa paljon raskaammin kunkin yksilön toteenelettäväksi. Henkilökohtaisen vastuun pelottava taakka kasvaa. Ilman vanhojen auktoriteettien tukea, tai niiden vihan alla, meidät on ajettu tilaan, jossa jäämme pelottavan yksin Jumalan eteen.

Kysymys: - *Onko sinun elämässäsi uskonnollista auktoriteettia, jonka edessä lakkaat olemasta tosi, koska pelkää? Mitä salaat häneltä? Mitä pelkää? Miten elämäsi muuttuisi, jos uskaltaisit uhmata tätä pelkoa? Mitä häviäisit? Mitä voittaisit?*

Pyhä pelottomuus

"Herran pelko on viisauden alku, Pyhän tunteminen on ymmärryksen perusta." (Sananl 9:10)

Jossain vaiheessa tämän aiheen käsittelyä aloin tuntea itseni liian vanhatestamentilliseksi. Eikö koko puhe Herran pelosta ja Jumalan nimen turhaan lausumisesta kuulostakin enemmän Moosekselta kuin Jeesukselta? Eikö Uusi Testamentti olekin hengeltään ihan erilainen?

Uusi Testamentti todella tuntuu suorastaan julkealta verrattuna Vanhaan Testamenttiin. On helppo kuvitella juutalaisten lainopettajien loukkaantumista kun Jeesus rohkaisi opetuslapsiaan puhuttelemaan Jumalaa "*abbana*" (=isi). Voiko sen pelottomammin puhutella Jumalaa kuin lapsi, joka kirkkain silmin kutsuu *isiä* luokseen?

"Hävyytöntä! Julkeaa! Tämä on Jumalan pilkkaamista! Eikö mikään enää ole pyhää!?"

Eikä uusitamentillinen pelottomuus lopu tähän. Jeesuksen kuollessa temppelein kaikkein pyhimmän esirippu ratkeaa ylhäältä alas. Enää ei ollut pyhiä paikkoja jonne ei saanut astua, eikä pyhiä esineitä joita ei saanut koskea.

Vanhoissa peloissa edelleen elävä Pietari sai eteensä taivaasta laskeutuvan tarjottimen täynnä "saastaisia" eläimiä ja suoran kehotuksen popsia suuhunsa sitä, mitä oli tottunut pitämään epäpyhänä. (Tunsin kyllä sympatiaa Pietaria kohtaan, kun Railille ja minulle erään luennon jälkeen tarjottiin alligaattorin lihaa ja paistettua kengurua.) Jeesuksen seuraajat alkoivat pelottomasti veljeillä jopa epäpyhien ihmisten kanssa (Apt 10:9-16, 24-28).

Yhtä pelottomasti kristittyjä kehoitettiin lähestymään Jumalan valtaistuinta:

"Astukaamme sentähden rohkeasti armon valtaistuimen eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme." (Hepr. 4:16)

Kenellä tahansa oli oikeus kääntyä pelotta Jumalan puoleen pyytääkseen Häneltä apua vaikka kadonneen avainnippun etsimisessä tai hyvän puolison löytämisessä. Voiko tämän kaverillisemmaksi Jumalan kanssa enää tulla? Ei mitään puhetta kenkien riisumisesta, maahan painumisesta ja poroksi palamisen riskistä. Miksi siis enää puhua pyhästä pelosta?

Minä uskon, että siihen on erittäin hyvät syyt.

Evankeliumin shokeeraava pelottomuus ei tee tyhjäksi Vanhan Testamentin mainostamaa pyhää pelkoa, vaan saa merkityksensä ja painoarvonsa *sen kautta*.

Jeesuksen puhe Jumalasta *isinä* oli osoitettu *vain niille, jotka eivät uskaltaneet mainita Jumalan nimeä ollenkaan*. Hänen kuulijansa eivät olleet länsimaalaisen "valistuksen" lapsia, jotka hävyttömästi sorkkivat mitä vain, pistävät uteliaan nenänsä joka paikkaan, kokeilevat eri uskontoja kuin uutta vaatetta kaupassa, tekevät raiskaavia turistimatkoja mihin temppeleihin tahansa ja kutsuvat Jumalaa millä nimellä sattuu huvittamaan.

Oikeus sinutella toista ei ole mikään lahja ihmiselle joka ei koskaan ole suostunut teitittelemään ketään. Vain se, joka on ilmaissut kunnioitustaan teitittelyllä osaa arvostaa oikeutta sinutella.

Vain se, joka on vapissut Jumalan edessä voi arvostaa käsittämätöntä oikeutta olla Hänen lapsensa.

Jeesuksen puhe pyhästä pelottomuudesta sai syvämerkityksensä vain niiden elämässä, jotka jo äidinmaidossa olivat imeneet kunnioittavan pelon Pyhää kohtaan. Lupa ja vapaus puhutella Jumalaa lapsen lailla tuli todellisena evankeliumina vain niille, joille se oli shokki.

Luulen, että me länsimaisen valistuksen lapset tarvitsemme toisenlaista shokkihoitoa. Juuri saatuani tämän kirjeen valmiiksi luin pappisoikeutensa takaisinsaaneen Terho Pursiaisen haastattelun Iltalehdestä. Linaan siitä tähän teemaan sopivan osan:

"Juutalaiset eivät uskaltaneet edes kirjoittaa Jumalan nimeä oikein, eikä lausua sitä ääneen. Jumala on lausumaton. Kieli särkyi.

Meillä ei ole muuta keinoa kuin sopertaa. Jumalan sana särkee kaikki lauseet, koska se luo koko ajan uutta. Jumalan läsnäolo voi johtaa hiljaisuuteen. Yhtä lailla se voi johtaa tanssiin ja riemuun. Jumala on ihastuttava ja kauhistuttava mysteeri.

Kumpikin puoli on kohdattava. Jos toinen puuttuu, kokemuksesta tulee vaillinainen. Jos valitsee pelkän ihastuksen, Jumalasta tulee vain aistillinen kokemus. Jos valitsee vain pelon, kokemus on silloinkin torso."

Kysymys: - *Jos et yhtään sensuroi mieltäsi, minkälaisia mielikuvia sinulla on Jumalasta? Miltä sinusta oikeasti tuntuu sanoma siitä, että maailmankaikkeuden Luoja pyytää sinua puhuttelemaan itseään ISINÄ?*

Epäpyhä pelottomuus

"Sinun asiiasi on kyllä vireillä. Mutta jos nyt Jumalan viha ei olekaan syttynyt, jos hän ei vaadi tilille, jos ihmisen julkeus ei häntä liikuta, turhaa ääntä Job pitää, turhaan hän syyttää tyhjiä sanoja." (Job 35:14-16)

"Silloin minä poistan keskuudestasi kaikki julkeat ja ylimieliset, ylpeät minä karkotan pyhältä vuoreltani." (Sef 3:11)

Miksi niin monet loukkaantuvat länsimaisten kristittyjen tapaan evankelioida? Johtuuko se vain siitä, että he loukkaantuvat evankeliumiin sinänsä? Se on liian helppo selitys. Helppo siksi, että voimme piilottaa itsemme sen taakse.

Voisiko olla niin, että vieraantumisemme pyhästä pelosta tekee julistuksestamme todellisella tavalla hävyttömän? Emme enää näe edes toisen yksityisyydessä mitään pyhää. Jos emme vapise minkään pyhän edessä, niin onko ihme että saapastelemme toisten ihmisten sydämiinkin pyyhkimättä edes kuraa jaloistamme. Otamme oikeudeksemme olla kenen tahansa salaisimpien sopukoiden tietäjiä, ja sydänten pyhäkköjen uudelleensisustajia. Sellainen käännytystyö on raiskaavaa. Jos joku siihen loukkaantuu, meidän tulisi ehkä mennä itseemme.

"Mitä sinun uskonelämäsi nykyään kuuluu?"

"Miten sinun jumalasuhteesi tänään voi?"

"Miten on sydämesi laita?"

"Joko sinä olet uudestisyntynyt?"

"Entä oletko jo täyttynyt Pyhällä Hengellä?"

Nämä ovat hävyttömiä kysymyksiä käännättäjältä, jonka ääni ei vapise pyhimmän edessä. Tällaisiin kysymyksiin on oikeus korkeintaan ihmisellä, joka aralla mielellä on valmis astumaan syvään ja tasavertaiseen suhteeseen hänen kanssa, jolta kysyy.

Jopa uhkarohkea Paavali esiintyi nöyremmin. Hän muistutti korinttilaisia ensimmäisestä käynnistään heidän luonaan:

"Te näitte minut hyvin heikkona, hyvin arkana ja pelokkaana." (1Kor. 2:3)

Kellään ei ole varaa lähestyä toista ihmistä pyhimpien asioiden kanssa pelottoman itsevarmasti. Pelastuksen julistaja ei ole mikään pölynimurikauppias.

Entä lähetystyömme tai hyväntekeväisyytemme? Kuinka paljon ojennamme hyväntahtoiset kätemme *alaspäin* koskettaaksemme tämän maailman köyhimpiä kuuntelematta heitä lainkaan? Kuinka paljon lähdemme tarjoamaan köyhille mitä he mielestämme tarvitsevat kuuntelematta mitä he pyytävät. Näitä kysymyksiä olemme usein joutuneet esittämään toisillemme World Visionin puitteissa. Samoja mietimme olessamme tekemisissä eestiläisten kanssa. Kuinka loukkaavaa onkaan säälimme niitä kohtaan, joilta emme ole valmiit oppimaan mitään.

Hymähdämme intiaaneille, jotka kunnioittavat vuoren pyhyttä ja louhimme sen malmiksi. Pilkkaamme alkuasukasta, joka uhraa pyhälle virralle ja laskemme sinne paskamme. Pidämme lapsellisen taikauskoina niitä, jotka palvovat tuulten jumalia ja annamme saastepäästömme tuulten kuljetettaviksi.

Muiden kulttuurien pyhistä paikoista teemme turistikohteita. Heidän pyhät esineensä muutamme matkamuuksiksi. Heidän tabunsa, tapansa, salaiset menonsa ja pyhät arvonsa ovat meille korkeintaan uteliaan tutkimuksen kohteita. Alkeellisinkaan pyhyiden taju ei jää meiltä raiskaamatta. Onko ihme, jos evankeliumimme ei heidän korvissaan kuulosta kovin vakuuttavalta?

Eiväthän nämä ole meidän henkilökohtaisia syntejämme. Ehkä ei, mutta jokainen meistä on tämän pyhyttä pelkäämättömän hävyttömän kulttuurin lapsi. Uskon meillä kaikilla olevan aihetta kysellä itseltämme, kuinka paljon olemme myös sen ylläpitäjiä.

Ehkä meidän on aika pelästyä omaa pelottomuuttamme?

Jeesus käytti joskus arkipäivän traagisia tilanieta hyväkseen pelästyttääkseen kuulijoitaan oikein kunnolla. Hän herätteli heitä epäpyhästä pelottomuudesta:

"Juuri siihen aikaan Jeesuksen luo tuli ihmisiä, jotka kertoivat Pilatuksen surmauttaneen uhraamaan tulleita galilealaisia, niin että heidän verensä oli sekoittunut uhrieläinten vereen. Jeesus sanoi siihen:

"Luuletteko, että he olivat suurempia syntisiä kuin kaikki muut galilealaiset, koska saivat tuollaisen lopun? Eivät suinkaan samalla tavoin te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny. Entä ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun Siloan torni sortui heidän päälleen? Luuletteko, että he olivat syyllistyneet johonkin pahempaan kuin muut jerusalemilaiset? Eivät suinkaan yhtä lailla te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny." (Luuk 13:1-5)

Lieventääkseen ahdistustaan satunnaisen tai epäoikeudenmukaisen kuoleman edessä ihmiset yrittivät keksiä sille järkevän syyn:

"He varmaan jostakin salaperäisestä syystä ansaitsivat sen."

Ilman tätä selitystä nousee kiusallinen kysymys viattoman ihmisen kuoleman merkityksestä.

"Miksi Jumala ei suojellut? Missä Jumala oli kun Pilatuksen miekka heilui tai nukkuiko Hän kun torni kaatui?"

Jeesus sanoi: *"Vastauksenne on väärä, koska kysymyksenne on pielessä. Teidän pitäisi kysyä miksi ihmeessä torni ei kaatunut omaan päähänne."*

Hän nuhteli heitä, koska heidän ihmetyksensä kohde oli väärä. Minäkin olen kuullut monien kysyvän miksi Jumala ei pelasta kaikkia. Harvemmin kukaan sanoo:

"Miksi ihmessä Jumala pelastaisi juuri minut."

Syntisen oikeudenmukainen tuomio herättää meissä paljon vahvempia intohimoja Jumalaa kohtaan kuin Hänen tarjoama armo. Miksi emme ihmettele, että joku pelastuu vaan sitä, että joku hukkuu?

Ehkä syvällä sydämessämme asuu julkea epäpyhä pelottomuus joka sanoo:

"Itse asiassa minä ansaitseen tulla armahdetuksi. Jos Jumala ei sitä ymmärrä, se on Hänen ongelmansa. Ehkä hän katuu huomattessaan, että taivas on aika tyhjä paikka ilman minua."

Olemmeko jo niin tottuneet julistukseen Jumalan armollisuudesta, että alamme vaatia sitä tai pitää sen puutetta epäreiluna.

Kukaan ei voi mistään syystä, eikä millään tavalla ansaita Jumalan armoa. Vain oikeudenmukaisuutta voi vaatia. Armoa voi pyytää ja rukoilla tajutessamme, että oikeudenmukaisuuden pohjalta olemme ongelmissa. Armoa ei voi vaatia.

Paavali muistuttaa korinttilaisille siitä, mitä Jumala sanoi aikoinaan jo Moosekselle:

"Minä armahdan kenet tahdon ja osoitan laupeutta kenelle tahdon." (Room 9:15)

Joka ei vähääkään vapise tämän tosiasian edessä ei todellakaan tajua kuka on.

Kuulostakoon kuinka vanhalta ja epämiellyttävältä tahansa: Armon aika loppuu ja tuomion päivä tulee. Silloin on vain niitä, jotka saavat armon mukaan ja niitä, jotka saavat oikeuden mukaan.

Pidimme siitä tai emme - Jumala on sittenkin Pyhä.

Pyhä pelko ei ole tunne, jota pitäisi tuntea ollakseen kunnan uskovainen. Luoja varjelkoon meitä siitä uskonnollisuudesta, joka pakottaa tunteetkin lain alle. Pyhä pelko ei löydy manipuloimalla tunteita vaan tarkistamalla *asenteita*. Asennemuutos Korkeimman edessä tuottaa kyllä sitä vastaavia tunteitakin.

Kysymys: - *Oletko itse koskaan suhtautunut kunnioittamattomasti siihen mitä joku todella on pitänyt tärkeänä, arvokkaana ja jopa pyhänä? Milloin? Kuka se oli? Kuuntele ja katsele itseäsi hänen korvillaan ja silmillään? Miltä se tuntuu? Voisitko ehkä tehdä jotain asian korjaamiseksi?*

Pimeän pelko

"Hän kuljetti minua, hän vei minut pimeään, pilkkopimeään." (Valit 3:2)

"Minä annan sinulle aarteet pimeistä piiloistaan ja kalleudet kätköistään, jotta oppisit tietämään, että se, joka sinua nimeltä kutsuu, olen minä, Herra, Israelin Jumala." (Jes 45:3)

Sähkölampun keksiminen oli mahtava valistuksen jälkeisen teknologian saavutus.

Voitimme vihdoin pimeän. Sen jälkeen olemme tuoneet lamppumme jokaiseen pimeään

paikkaan. Radio ja televisio varmistaa ettei meidän tarvitse olla pimennossa minkään suhteen. Sota tai katastrofi alkaa vasta CNN:n ehdittyä kameroineen paikalle. Tungemme mikroskooppimme pienimpäänkin kohteeseen ja mikrofonimme hiljaisimpaankin paikkaan. Mikään ei ole enää ulottumattomissamme, kaikki on revitty auki - niin ainakin haluamme uskoa.

Pimeä hiljaisuus on kautta aikojen ollut kunnioitettu Pyhän kohtaamisen paikka. Ei enää. Nyt kirkkokin täytyy täyttää koskettavalla musiikilla ja visuaalisilla efekteillä. Muuten siellä ei kukaan viihdy. Jatkuva virikkeiden virta pitää meidät hengissä - niin ainakin luulemme.

Uusin teknologia on viritetty tarjoamaan meille virikkeitä aistittaviksi. Se pelastaa meidät menemästä itseemme hiljaisessa paikassa. Emme voi paeta itseämme, mutta voimme *minimoida* olemisemme pelkäksi aistimiseksi. Kun teknologia auttaa meitä saavuttamaan tilan, jossa vain aistimme toimivat, olemme saavuttaneet mahdollisimman köyhän elämän. Se on ihmisenä olemisen syväulottuvuuksien pakenemista elämällä vain ohuessa aistien pintakerroksessa.

Jeesus haastoi opetuslapsensa puhuttelemaan Jumalaa pelottomasti ja rohkeasti. Ihanaa. Mutta unohdamme yhden asian: Hän kehotti heitä rukoilemaan paikassa, jota useimmat meistä ovat oppineet vierastamaan yli kaiken. Hän haastoi heidät virikkeettömään tilaan; pimeään, hiljaiseen ja suljettuun huoneeseen.

"Sulje ovi, ja rukoile sitten Isääsi, joka on salassa." (Matt.6:6)

On asioita, kokemuksia ja suhteita, joiden pyhyttä kunnioitetaan pitämällä ne yksityisinä, jakamattomina, salaisina. Niiden pyhä olemus muuttuu julkisuuden myötä. Sydämeni keskustelu Jumalan kanssa kuuluu yhtä vähän muille kuin vanhempien keskinäinen rakastelu kuuluu lasten katseltavaksi tai teini-ikäisen päiväkirja kuuluu uteliaiden vanhempien luettavaksi.

Puun juuret ovat peitossa ihan hyvistä syistä. Ne tarvitsevat pimeyttä yhtä paljon kuin puun lehdet tarvitsevat valoa. Jos koko puu pannaan pimeään, se kuolee yhtä varmasti kuin jos se kokonaisuudessaan tuodaan valoon.

Vaikka esirippu onkin revennyt ja Jumala on tullut näkyväksi Jeesuksessa Kristuksessa, Hänet edelleen kohdataan myös suljetussa ja salaisessa paikassa. Niinkuin mekin Hän on edelleen sekä paljastettu että peitetty. Siitä mitä on paljastettu voimme lukea Raamatusta. Se mikä on peitetty on kohdattava pimeässä.

Elämän, myös uskonelämän, syvyys turmeltuu kun se tuodaan kokonaan julkisuuteen. Vain julkisuudessa eletty elämä muuttuu pinnalliseksi. Verho varjelee sen pyhyyttä. Kaikkien verhojen peloton repiminen on pyhän elämän raiskaamista.

Olen itse oppinut tämän kantapään kautta. Ekshibitionismiin saakka olen pitänyt oman elämäni paljastamista rehellisyyden ja jopa kristillisyyden perverssinä mittana.

Salaamisessa on aina jotain pahaa. Näin olen ajatellut. En ajattele enää. On yksi asia salata, koska häpeää. On toinen asia olla puhumatta, koska kunnioittaa jotain, jota ei halua sanoilla halventaa ja julkisuudella tehdä kevyesti käsiteltäväksi.

Hiljaisuudessa, vaikenemisessä on aina jotain salaista, pelottavan syvän yksityistä. Se on opittava kantamaan. Kaikki hiljaisuus ei ole raskasta se voi olla myös raskaana.

Hiljaisuuden kohtu pitää sisällään jotain, josta ei vielä sovi puhua - tai ei voikaan puhua. Jos emme vapisten suostu pimeyteen ja hiljaisuuteen se yllättää meidät melun keskeltä. Pyhää ei voi loputtomiin paeta.

Pelkoon suostuminen avaa meidät Jumalan kohtaamiselle.

Pelkomme ei väisty Jumalan edessä. Se vain muuttaa luonnettaan.

Tätä kirjoittaessani sain luettavakseni Tommy "Virtahepo" Hellstenin toisen kirjan (Erinomainen jatko ensimmäiselle. Suosittelen. Voit tilata sen meiltäkin). Ilokseni huomasin hänen ohimennen käsittelevän tätäkin aihetta:

"Vastaus on koko ajan läsnä, mutta vain jos elää 'Jumalan edessä'. Jumalan edessä eläminen on sitä, että on kokonaisvaltaisesti ja syvällisesti tietoinen Jumalan läsnäolosta. Tätä tarkoittaa Jumalan pelkääminen. Ei pelkääminen ole peloissaan olemista vaan tietoisuutta Jumalan läsnäolosta ja Hänen pyhyytensä arvostamista ja tajuamista. Tämä tietoisuus puolestaan antaa ihmisille sen kontekstin, jossa hänen on määrä elää elämäänsä ja jossa hän myös löytää oikean elämänsä. Tässä oikeassa elämässä hän myös voi psykologisesti hyvin.

Ihminen tulee ihmiseksi sanan todellisessa merkityksessä vasta sitten kun hän on tietoisessa suhteessa Jumalaan." (Elämän Lapsi. Kirjapaja -93. s.54)

Kysymys: - *Milloin viimeksi keskeytit hiljaisuuden seurassa, koska et kestänyt sitä? Pakenetko yksinäistä hiljaisuutta? Millä tavalla? Miksi?*

Pyhä Jumala

"He huusivat toinen toiselleen: Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot!" (Jes 6:3)

Jumalaa kuvataan Raamatussa monenlaisilla sanoilla. Ainoastaan yksi niistä on korotettu kolmanteen potenssiin. Missään ei sanota, että Jumala on rakkaus, rakkaus, rakkaus tai armollinen, armollinen, armollinen. Ainoastaan sanaa *pyhä* käytetään tällä tavalla. Jumala ei ole vain pyhä tai pyhä, pyhä. Hän on pyhä, pyhä, pyhä.

Kaikki muut Jumalaa kuvaavat laatusanat varmasti mahtuvat sanaan pyhä. Niinkuin kaikki värit mahtuvat sateenkaareen. Pyhä ei ole tavallinen laatusana. Se ei kuvaa jotain ymmärrettävää. Päinvastoin. Se kertoo jostain, mitä ei voi kuvata. Sen alkuperäinen merkitys on kaksiosainen. Sanarunko *g-d-sh* tarkoittaa: *Olla kirkas, kimmeltää, säteillä*. Toisaalta se tarkoittaa *leikata irti, erottaa*. Pyhä Jumala on arkitodellisuutta kuvaavien sanojen ja määreiden tuolla puolen. Hän on meidän kannaltamme saavuttamattoman tuonpuoleinen. Liian kirkas ja luodusta erilainen ollakseen itsestäänselvästi lähestyttävä. Fiksusti sanottuna: Jumala on *transsendentti*. Me emme voi tavoittaa Pyhää. Pyhä voi tavoittaa meidät.

Kun Pyhä tavoittaa meidät, Hän ei esiinny vain ruusunpunaisena kiltteytenä, kosmisena hymyhuulena. Moderni uususkonnollisuus ei oikein kestä Pyhän ilmoitusta itsestään. Juutalais-kristillisessä ilmoituksessa on jotain sietämätöntä. Pullamössöuskonnollisuus näkee Jumalan mielellään vain ystävällisenä ja lempeänä. Sille ei oikein sovi, että Jumala ilmoittaa myös pyhän vihansa ihmisten syntiä kohtaan. Epämääräinen pelastuskin sopii, kunhan unohdetaan, että pelastuksella on todellinen aihe: Hän pelastaa meidät oikeudenmukaiselta tuomioltaan. Jumalan armollisuus on vesitetty ympäripyöreäksi ymmärtäväisyydeksi.

Ylipäänsä näyttää siltä, että nykyinen kulttuuri-ilmasto ei millään pysty kestäämään sellaista kristinuskon tulkintaa, johon sisältyy selviä vastakohtaisuuksia ja jännitteitä. Uskon pitää olla sopusointuista ja yksiselitteistä - sanalla sanoen: mukavaa. Pyhästä on

tullut mammonan rattaissa stressattujen ihmisten pyhäaamun huuma, raukea hyvänolontunne, leppoisa fiilis joka ei rasita päätä eikä vaivaa sydäntä. Kyselyni ystäviltä ja vierailta heidän kokemuksiaan pyhästä, löysin yhden yhteisen nimittäjän. Pyhän kokeminen on *unohtumaton oppitunti vastakohdista*. Kun Pyhä on edes aavistuksen kautta läsnä, tiedämme kohdanneemme vastakohdan sille, mitä itse olemme. Kaikki ruusunpunaiset kuvitelmat siitä, että olemme edes ala-asteen juniorijumaluuksia haihtuvat hetkessä. Ero meidän ja Pyhän välillä ei ole aste-ero. Se on vastakohtaero. **Jesaja Ben Amos** tiesi tämän omasta kokemuksestaan. Tämä nuori mies oli kansansa kunnioitetuimpia hahmoja. Niin kauan kun hän saattoi verrata itseään muihin hänellä ei ollut mitään syytä huonoon itsetuntoon. Mutta pieni väläys Jumalasta pirstoi hetkessä hänen kiiltävän kuvan itsestään. Kun hän joutui katselemaan itseään Pyhän edessä, mikään ei enää pitänyt häntä pystyssä. Hän kiemurteli maassa. Jokainen hermo hänen ruumiissaan tärisi pelosta. Hän etsi mitä tahansa, joka olisi peittänyt hänet Pyhän katseelta. Mutta piilopaikkaa ei löytynyt. Hän oli alasti Pyhän Jumalan edessä. Hänellä ei ollut ainuttakaan Eevaa lohtunaan, eikä yhtään viikunanlehteä suojanaan. Hän oli paljastettu, saumoistaan auki revitty ja nurinpäin käännetty. Jokainen solu huusi hillitöntä kauhua ja syyllisyyttä. Onneksi Jumala ei enää näytä ilmestyvän ihmisille, niinkuin Jesajalle. Saamme katsella häntä lempeämmän suodattimen läpi ja kohdata totuuden itsestämme kohtuullisemmin annosteltuna. Ei Jesajakaan kuollut näkemäänsä. Pikemminkin hän heräsi eloon. Hän heräsi arkipäiväisyyden unesta pyhään ja pahaan todellisuuteen. Eikä hän ikinä voinut sitä unohtaa. Hänestä tuli itkevä profeetta, joka ennustuksissaan selvemmin kuin kukaan muu ennakoiki kansalleen ja koko maailmalle Kristuksen tulemistä. En kirjoita pyhästä Jumalasta, koska olen pyhä mies. Päinvastoin. Olen maallistunut ja sokea. Viihdyn nautinnoissa enemmän kuin Jumalaa etsivässä hiljaisuudessa. Näen seksuaalisia fantasioita paljon helpommin kuin visioita Pyhästä Jumalasta. Nukahdan useammin ajatellen rahaa tai sen puutetta, kuin Pyhää Jumalaa. Kirjoitan koska kaipaan. Keskityn aiheeseen aavistuksen pohjalta. Minulla on nälkä ja jano. Samalla pelkään. Haluan lähestyä ja juosta pakoon samanaikaisesti. Miten voin elää Pyhän läsnäolossa? Miten voin elää ilman Pyhää? Minusta on lohduttavaa nähdä sama ristiriita Jeesuksen opetuslapsissa:

Peitetty pyhyys

"Jeesus puhui taas kansalle ja sanoi: Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo." (Joh 8:12)

"Ja kuitenkin käsky, jonka teille kirjoitan, on uusi: nyt se on toteutunut hänessä ja teissä, sillä pimeys hälvenee ja tosi valo loistaa jo." (1Joh 2:8)

Joidenkin on vaikea tulla toimeen Vanhassa Testamentissa kuvatun Jumalan suuruuden kanssa. Toisilla on sama vaikeus suhtautua Uudessa Testamentissa kohdattuun Jumalan pienuuteen.

Jeesuksessa Pyhä lähestyi meitä ihmisen muodossa. Satunnaiset ohikulkijat eivät langenneet sokaistuneina maahan hänen edessään. Hänet oli helppo ohittaa tavallisena

ihmisenä. Opetuslapsetkin hermostuivat häneen välillä kuin mihin tahansa hankalaan työnantajaan. Jumala lähestyi liian tuttavallisesti, liian vaatimattomasti ja pienesti. Mutta muutaman kerran tavallisuuden verho raottui ja sekoitti Jeesuksen seuraajien konseptit.

Eräänä pimeänä ja myrskyisenä yönä (kuulostaako Stephen Kingiltä?) koko porukka oli Jeesuksen ehdottamalla matkalla Galilean järven toiselle puolelle. Jokainen kalastaja tunsu järven äkkipikaisena naisena, jonka nopeita mielialan muutoksia piti varoa. Nykyaikaisillakin veneillä järven yli kulkevia kiukkuisia tuulia pelätään.

Niin vain kävi, että neiti Järvi sai kohtauksen ja kokeneet kalastajat olivat hetkessä hätää kärsimässä. He pelkäsivät. Jeesus oli puuseppänä jättänyt veneen hoitamisen kokeneille kalastajaystävilleen ja käytti tilaisuutta hyväkseen ottaakseen nokoset. Sitä katsellessaan paniikissa olevat miehet suuttuivat. Joku kehtaa nukkua keskellä hengenvaaraa.

En tiedä miksi he herättivät hänet. Mitä hän tilanteelle mahtaisi? Ilmeisesti he tulkitsivat Jeesuksen nukkumisen välinpitämättömyytenä ja huusivat täysillä hänen korvaansa:

"Opettaja, etkö näe, me hukumme!" (Mark 4:38)

Huonosti peitetty syytös. Eikä varmasti ensimmäinen tai viimeinen sellainen.

Tämänhenkisiä kiukunpuuskia nousee taivaalle joka puolelta maailmaa ehkä yhtä paljon kuin rukouksia.

Tuskin he odottivat Jeesuksen tekevän mitä hän sitten teki. Hän ei vastannut heidän "kysymykseensä", vaan säästi sanansa luonnonvoimille:

"Silloin hän nousi, nuhteli tuulta ja käski merta: Vaikene, ole hiljaa! Tuuli asettui, ja tuli aivan tyven. Jeesus sanoi heille: Miksi te noin pelkätte? Eikö teillä vielääkään ole uskoa?" (Mark 4:39, 40)

Jeesus ei rukoillut, eikä huutanut apua. Hän käski luonnon voimia ja ne tottelivat.

Opetuslasten reaktio oli mielenkiintoinen. Vaara oli ohi, mutta juhla ei alkanutkaan:

"Silloin suuri pelko valtasi heidät"

Ei siinä mitään ihmeellistä ole, että kokeneetkin kalastajat pelkäävät hukkumista. Mutta eikö siinä ole jotain kummallista, että myrskyn laantumisen vain *lisäsi* heidän pelkoaan? Pelko ei tyntynytäkään myrskyn myötä.

Freudin teorian mukaan ihminen on keksinyt Jumalan vain turvatakseen johonkin suurempaan luonnon pelottavien voimien keskellä. Taivaallinen turvanalle sopesikin kyllä hyvin ihmisen keksinnöksi. Entä Jumala, jonka apu vain *lisää* ihmisen pelkoa? Mitä siihen sanot hyvä Sigmund?

Kristuksessa opetuslapset kohtasivat jotain paljon uhkaavampaa kuin olivat koskaan luonnossa kohdanneet. Tyvntyneen järven keskellä he joutuivat yllättäen tekemisiin Pyhän kanssa.

Muistan kuinka parikymmentä vuotta sitten panin käteni ystävän otsalle ja rukoilin hänen hermokipunsa paranemista. En minä oikeastaan uskonut siihen. Pikemminkin se oli vain ystävällinen ele. Yhtäkkiä olimme molemmat tietoisia Pyhän läsnäolosta. Kipu oli hävinnyt, mutta kumpikaan meistä ei uskaltanut pitkään aikaan sanoa mitään, tai avata edes silmiämme. Kesti kauan, ennenkuin uskalsin enää rukoilla kenenkään puolesta. Pelkäsin, että kukaan ei vastaisi - ja sitä, että joku todella vastaisi.

On pelottavaa joutua tekemisiin erilaisten myrskyjen kanssa, mutta *"on kauheaa joutua elävän Jumalan käsiin."* (Hebr.10:31)

Ensimmäinen kysymys jonka opetuslapset kysyivät pelkonsa keskeltä on paljon puhuva:

"Mikä mies tämä oikein on?" (Mark 4:41)

Tämä mies on äkkiä saatava takaisin johonkin tuttuun kategoriaan. Tuntematon tuonpuoleinen oli rikkonut heidän turvallisuutensa. Tuulahdus pyhästä nostatti toisenlaisen myrskyn. Sisäinen järjestys meni sekaisin. Millä sen myrskyn saisi laantumaan?

"Äkkiä, äkkiä antakaa meille joku tuttu sana, jolla voisimme luokitella tämän miehen."

Jeesukselle oli nopeasti löydettävä joku määritelmä. Mikä tahansa tuttu lokero tai luonnollinen selitys kelpaisi. Kunhan heidän ei vain tarvitsisi jäädä mykkinä vapisemaan tuntemattoman edessä.

Kysymys jäi auki. Se jäi odottamaan vastaustaan. Tai unohtui joksikin aikaa kokonaan.

Tavallinen arki tainnuttaa yllättävän nopeasti Pyhän edessä heränneen sydämen.

Merkkillistä kuinka Pyhä kuitenkin kohtaa meidät usein tavallisen arjen keskellä.

Pietarille arki oli tällä kertaa ollut yhtä raatamista. Hän oli nääntynyt ja turhautunut koko yön kestäneestä tuloksettomasta kalastamisesta. Puusepän poika oli ilmeisesti nukkunut yönsä hyvin ja saarnasi pirteänä rannalle kokoontuneelle väelle. Pietari oli hommansa hoitanut ja oli valmis vetäytymään sänkyyn, kun Jeesus pyysi häntä muuttamaan veneensä kelluvaksi saarnapöntöksi ja toimimaan sen soutajana.

"Miten vähän nuo saarnamiehet ymmärtävätkään tavallisen ihmisen elämästä."

Pietari nielee kiukkunsa ja suostuu puheammattilaisen rengiksi.

Saarnan loputtua Jeesus sai toisen raivostuttavan hyvän idean. Hän pyysi Pietaria heittämään vasta puhdistamansa verkot syvään veteen. Tämä alkoi jo koetella Pietarin ammattiyllpeyttä vähän liikaa.

"Opettaja, me olemme jo tehneet työtä koko yön emmekä ole saaneet mitään. Mutta lasken vielä verkot, kun sinä niin käsket." (Luuk.5:5)

Köyhälläkin mielikuvituksella voi kuulla Pietarin sanojen vihaisen sarkasmin.

"Kuulehan nyt rabbi. Sinä olet ihan hyvä puuseppä ja opetuksesi sekoittaa melkein kenen pään tahansa. Teologina olet suorastaan yliveto. En ymmärrä siitä mitään. Mutta etkö voisi myöntää edes yhdessä asiassa minun osaavan homman paremmin kuin sinä. Tämä on hyvä vitsi, mutta minua ei enää naurata. Jos välttämättä haluat nöyryyttää minut kaikkien nähden käyttämällä verkkojani syväluotauksiisi, niin olkoon menneeksi. Tehdään, kun kerran käsket. Sinähän täällä pomo olet."

Voin kuvitella Pietaria mutisemassa jotain hävyttömyyksiä Andreakselle lastatessaan vaivalla puhdistetut verkot uudestaan veneeseen:

"Pahuksen saarnaajat. Ne on kaikki samanlaisia. Luulevat olevansa joka alan asiantuntijoita."

Mitä sitten tapahtui lienee useimmille tuttua. Kaikki järven asukkaat ryhtyivät kilpasille:

"Viimeinen kala verkossa on mätimuna."

Verkko repeili ja vene alkoi upota. Hätään tulleella apuveneelläkin oli vaikeuksia pysyä pinnalla.

Miten Pietari reagoi? Täytyykö hänen mielensä kiitoksella? Lähettikö hän kaverinsa ostamaan shampanjaa saaliin kunniaksi? Lähtikö hän suunnittelemaan kauppasopimusta Jeesuksen kanssa (*"Tule viideksi minuutiksi, kerran viikossa houkuttelemaan kalat verkkoon. Saat 50% tuotosta."*)? Ei mitään sinne päinkään.

"Tämän nähdessään Simon Pietari lankesi Jeesuksen jalkoihin ja sanoi: Mene pois minun luotani, Herra! Minä olen syntinen mies." (Luuk 5:8)

Yhtäkkiä Pietari tajusi olevansa tekemisissä Pyhän kanssa. Eikä se tuntunut yhtään mukavalta. Vaikka hänen ensimmäinen refleksinsä veikin hänet polvilleen, hän ei alkanut ylistää vaan pyysi Jeesusta poistumaan. Yllättävä Pyhän läsnäolo pelästytti Pietarin suunniltaan.

"Jätä minut rauhaan. Minä en kestä tätä. Tämä on minulle liikaa."

Miksi? Syitä ei tarvitse lukea rivien välistä. Pietari seiso vastakohtansa edessä ja tajusi:
"Minä olen syntinen mies."

Siihen ei tarvittu herätyssaarnaa. Pietarihan oli mitenkään reagoimatta kunnellut Jeesuksen saarnaa aitiopaikalta koko aamun. Jotain tavatonta vain tapahtui ja hän oli yhtäkkiä kasvotusten tuonpuoleisen kanssa. Absoluuttinen pyhyys oli sanoitta läsnä ja Pietari tuns repeävänsä siihen paikkaan.

Useimpien ihmisten oli (ja on edelleen) helppo kunnioittaa Jeesusta milloin mistäkin syystä, kunhan he saivat ihailla häntä tarpeeksi kaukaa. Pietarikin halusi olla Jeesuksen kanssa kunnes Jeesus tuli askeleen liian lähelle.

Lihaksitullut Jumalan Poika ei enää kulje meidän keskuudessamme. Kukaan ei enää kosketa häntä, eikä puhu Hänen kanssaan silmästä silmään. Silti Hänen tekorauhaamme uhkaava pyhyytensä on vielä läsnä. Silloin tällöin se yllättää meidät kesken arjen ja sekoittaa käsikirjoituksemme

Hollannissa on hauska ilmaisu, jolla kuvataan kiusallista hiljaisuutta. Sellaisen hiljaisuuden yllättäessä mukavaa iltaa viettävän seurueen joku laukaisee tilanteen sanomalla: *"Pappi kulki ohi."*

Kaikki räjähtävät nauramaan. Jokainenhan tietää kuinka kiusallinen papin läsnäolo voi olla. Ehkä tällaisessa vitsissä on jotain jäännetta Pyhän pelosta.

Kysymys: - Oletko koskaan kokenut sellaista hiljaisuutta, jota kukaan ei uskalla rikkoa? Siinä puhutaan vain hiljaisella kuiskauksella ja tilasta poistutaan varovaisesti hiipien. Kulkiko Jumala ohi? Koskettiko meitä Pyhä Henki? Oliko ylösnoussut Kristus läsnä?

Pelottava voitto

"Korkea ja Ylhäinen, hän, joka pysyy ikuisesti, jonka nimi on Pyhä, sanoo näin: - Minä asun korkeudessa ja pyhydessä, mutta asun myös murtuneiden ja nöyriä luona. Minä virvoitan murtuneiden hengen ja herätän eloon nöyriä sydämen. (Jes 57:15)

Aloitin asettamalla kyseenalaiseksi ajatuksen pelon voittamisesta. Jatkan ehdottamalla, että ehkä meillä pohjimmiltaan on olemassa *tarve tulla voitetuiksi*.

Kilpailuyhteiskuntamme on niin keskittynyt voittamisen teemaan, että meiltä on ehkä jäänyt huomaamatta kuinka suuri on jokaisessa asuva voitetuksi tulemisen tarve. Voisiko todella olla niin, että jokainen kilpailija salaa sydämessään odottaa myös löytävänsä voittajansa. Sellaisen voittajan, joka ei tapa, ei alista, eikä nöyryytä vaan pelastaa.

Ehkä juuri pelkoon suostuminen paljastaa meissä kaipuun löytää pelastava voittaja. Ajattele lasta, joka ei uskalla ilmaista uhoaan, koska häntä voimakkaammat eivät kestä sitä. Hän varjelee vanhempiaan pidättelemällä voimaansa. Hän tarvitsee voittajan, jota vastaan hän uskaltaa käyttää kaiken voimansa pelkäämättä että voittaa. Hän tarvitsee rajan asettajan, jota vastaan hän uskaltaa taistella, pelkäämättä että voittaa.

Jos hän ei löydä voittajaansa hänen täytyy pelätä sekä omaa voimaansa että voimattomuuttaan. Hän on pattitilanteessa: Sekä voiman käyttö että voimattomuuden näyttö ovat yhtä vaarallisia.

Muistelen naista, joka sanoi olevansa korviaan myöten täynnä kykyään pyörittää jokaisen kohtaamansa miehen sormensa ympäri. Hän pystyi valloittamaan ja voittamaan miehen kuin miehen. Hän kykeni manipuloimaan ja tanssittamaan heitä aivan miten halusi. Kenestäkään ei ollut hänelle tarpeeksi vastusta.

"Tämä naisen valta tuntuu aivan hirveältä. Mistä löydän voittajani? Mistä löydän jonkun, joka ainakin tarjoaa minulle yhtä suuren vastavoiman, jota en pysty pyörittämään mieleni mukaisesti. Minä en enää nauti tästä vallan käytöstä."

Toinen nainen muisteli kuinka kauhuissaan hän oli huomattessaan pystyvänsä tanssittamaan koko perhettä heikkoutensa ympärillä. Kun äiti antoi oireita "hermoromahduksesta", kaikki kävelivät varpaillaan. Heikkoudesta oli tullut hänelle rautainen valtikka. Kukaan ei uskaltanut haastaa häntä pelätessään hänen "repeävän." Mutta hän ei voinut hyvin suuren valtansa kanssa. Hän kaipasi voittajaa.

Kolmas nainen oli useamman vuoden ajan sijoittanut omakotitalon hinnan edestä rahaa terapiaan ennen kuin huomasi pystyvänsä pompottelemaan terapeuttiaankin miten tahtoi. *"Sänkyynkin olisi lopulta tullut, mutta siinä vaiheessa olin jo menettänyt arvostukseni häntä kohtaan niin perusteellisesti, ettei minua yksinkertaisesti huvittanut. Mistä löytyisi auttaja, jota en pysty kusetamaan?"*

Me tarvitsemme voittajamme, mutta olemme oppineet pelkäämään voitetuksi tulemista. Miten on mahdollista tulla voitetuksi tulematta samalla nöyryytetyksi ja alistetuksi? Mistä löytyy voittaja, joka ei tapa, tavalla taikka toisella?

Puhumme paljon itsenäistymisen tärkeydestä, itseohjautuvuuden löytämisestä, oman elämänsä herraksi pääsemisestä jne. Se on kaikki tärkeää, kunhan näihin sanoihin ei ladata liikaa sisältöä. Voimme niellä myytin ihmisestä, joka oikeasti ja loppuun asti kuvittelee olevansa oman elämänsä herra. Kukaan ei loppuun asti koskaan pysty siihen. Mistä löydämme parantavan, vahvistavan ja rakastavan voittajan, sellaisen voittajan, jonka edessä minun ei tarvitse pelätä voimaani, joka ei tipu valtaistuimeltaan, vaikka käyttäisin kaikki resurssini sitä vastaan? Kuka on se voittaja, jonka edessä minun ei tarvitse pelätä voimattomuuttani ja avuttomuuttani, joka ei käytä tilaisuuttaan hyväkseen heti lakatessani puolustamasta itseäni ja väsyessäni taisteluun. Kenen edessä uskallan olla niin vahva ja heikko kuin olen?

Eräs keski-ikäinen mies kertoi surullisena omasta isäsuhteestaan.

Isä oli väkivahva työjuhta ja kaikkien paikallisten urheilukilpailujen voittaja. Poika koki lapsuudesta asti, että ainoa mahdollisuus saada isän kunnioitus, oli voittaa hänet fyysisesti tai henkisesti. Ainoa tapa päästä osalliseksi isän siunauksesta oli päästä häntä pidemmälle, edes jollain alueella. Toinen vaihtoehto oli alistua ja juosta karkuun. Hän pelkäsi niin paljon, että valitsi jälkimmäisen tien. Hän ei koskaan lähtenyt kilpailemaan isänsä kanssa.

Kyöneleet silmissä hän sanoi:

"Nyt isä on vanha ja heikko. Pystyisin helposti voittamaan hänet missä muussa tahansa paitsi jäärapäisyydessä. Nyt kun pystyisin selättämään hänet lajissa kuin lajissa, en enää halua sitä. Tiedän, että hän kunnioittaisi minua jos voittaisin. Mutta minä en enää

pystyisi kunnioittamaan itseäni, jos suostuisin hänen tarjoamalla tavalla ansaitsemaan hänen kunnioitustaan. Pelkään, ettei isä opi koskaan kunnioittamaan minua."

Hän oli jo luopunut isänsä ehdollisesta siunauksesta, eikä alistunut halveksimaan itseään isän kunnioittamattomuuden edessä. Hän ei alistunut pelolle, eikä yrittänyt ylimielisesti selättää sitä. Hän suostui siihen nöyränä ja surullisena, tunnistaen tarvitsevuuksensa ja säilyttäen itsekunnioituksensa.

Kysymys: - *Kuinka paljon sinulla on valtaa? Ketä pystyt helposti hallitsemaan ja millä tavalla? Mitä valta sinulle antaa? Mitä se ei anna? Onko sinulla ihmissuhteita, joissa pelkää omaa valtaasi?*

Pelastava voittaja

"Meren raivo laantui heti. Miehet pelkäsivät ja kunnioittivat nyt Herraa, uhrasivat hänelle teurasuhrin ja tekivät pyhiä lupauksia." (Joonas 1:15,16)

Jotkut kokeilevat löytyykö luonnosta voittaja, jota voisi jäädä kunnioittamaan. On hurjaa uhmata luonnon voimia. On mahtavaa lähteä kaksintaisteluun maailman suurimman joukkomurhaajan kanssa, joka ei ole Hitler tai Stalin, vaan Luontoäiti.

Joskus sankari selviytyy taistelussa luonnon voimia vastaan, toisinaan luonto voittaa ja ihminen kuolee. Luonto ei kysele, eikä ota huomioon. Se ei ole henkilökohtaisessa suhteessa haastajansa kanssa. Se jyrää omalla kyselemättömällä voimallaan ja seikkailijan uho voi yhtä hyvin päätyä kuolemaan lumimyrskyssä, meren aalloissa tai erämaan kuumuudessa.

Monet merimiehet ovat merellä kokeneet nöyryymisen hetken. Luonto on ollut vähällä hukuttaa heidät sumeilemattoman voimansa alle. Tarpeeksi suuri vaara on katkaissut uholta selkärangan. Luonto ei heitä sillä kertaa voittanut, mutta ei se myöskään heitä pelastanut. He vain jäivät henkiin.

Ylivoiman edessä moni uhoava merimies on antautunut luontoa suuremman voiman varaan, turvautuen voittajaan joka pelastaa. Merellä on tehty monta kauppaa Jumalan kanssa.

Siksi monessa rannikkokirkossa on merimiesten rakentamia veneitä, muistutuksena siitä, että on luonnon voimaakin korkeampi voima.

Mitä pelastava voitoksi tuleminen voi olla?

Ehkä se on häviö ja tappio, joka antaa tilaa nöyryymiselle.

Se voi olla Jaakobin painia meitä vahvemman kanssa, josta jää jäljelle murtunut lonkka - itseriittoinen uho murtuu. Se on nöyryytys joka antaa viimeisen mahdollisuuden oikeasti nöyryä.

Ei meistä kukaan suostu vapaaehtoisesti nöyräksi ja pieneksi. Meidät täytyy siihen pakottaa. Ja elämällä on keinonsa." Tommy Hellsten

Se voi olla rakkauden voitto. Löytyy rakkaus jota en pysty todistamaan vääräksi.

Kuka teistä on joskus testannut lähimmäistensä rakkautta tai etsinyt parisuhteessa kumppaninsa rakkauden ääri rajoja?

"Jos sinä rakastat minua, niin..."

Heittäydyt mahdollisimman hankalaksi ja testaat kunnes toinen sanoo:

"Minä en jaksa enää. Pidä paskasi ja häivy."

Johon vastaat:

"No niin, tiesinhän minä sen. Pitihän se arvata. Niinhän minä olen aina sanonut."

Hankit itsellesi uuden todistuksen sille, ettei kestäväää rakkautta olekaan, jotta sinun ei tarvitsisi koskaan ottaa vastuuta omasta vaikeudestasi uskoa ja vastaanottaa minkäänlaista rakkautta.

Samalla näissä testauksissa on oma hullu mielekkyytensä. Etsimme rakkautta, joka voittaa meidän rakkaudettomuutemme, jota emme pysty osoittamaan mitättömäksi, jota emme pysty uhollamme, ilkeydellämme, kapinallamme tai pahuudellamme tekemään tyhjäksi. Niin kauan kuin etsimme sitä ihmisten maailmasta löydämme useimmiten itsemme voittajina. Täältä löytyy harvoin sellaista rakkautta, jonka selkärankaa emme pysty murtamaan, jos oikein yritämme. Harva on niin syvällä Jumalan rakkaudessa, etteikö hänen kestävyytensä takaraja olisi löydettävissä.

Mekin mainostamme itseämme ihmisten ystävinä ja rakastajina. Mutta tule vain testaamaan meitä, ja löydät melko varmasti rakkautemme katkeamispisteen. En enää kuvittelekaan, että pystyn rakastamaan ketä vain tai edes pitämään kaikista ihmisistä. Siksi mainoksessamme sanotaan: Ystävyiden Majatalon olevan ystävällinen paikka *melkein* kenelle tahansa... (Pitäisiköhän siihen lisätä: Melkein milloin tahansa.)

Kun rakkaus loppuu täytyy vain turvautua rakkauden minimivaatimukseen: oikeudenmukaisuuteen. On ihmisiä joiden kanssa törmään aika pian sisäisiin esteisiin, enkä edes halua kunnolla tutustua. Se on noloa ja kiusallista mutta silti totta. Eikä tämän asian kanssa kannata teeskennellä.

Uskoni mukaan on mahdollista löytää rakkaus, jota voit yrittää todistaa vääräksi kaikilla voimillasi, mutta joka silti pysyy. Hän rakastaa sinua tarpeeksi kaukaa, jos et halua häntä lähelle. Hän rakastaa sinua niin läheltä kuin uskallat ottaa Hänet vastaan. Hän ei lakkaa rakastamasta silloinkaan kun et usko siihen. Hänen rakkautensa on sinun uskostasi ja käytöksestäsi riipumatonta rakkautta.

Uskon, että jokaisen meidän sydämessä on ainakin tässä mielessä voitetuksi tulemisen tarve. Tarve löytää rakkaus, jota en pysty tekemään tyhjäksi millään mitä olen tai teen, joka ei pelästy seksuaalisuuttani, uhoani, aggressiivisuuttani, voimattomuuttani, itsekkyyttäni, eikä mitään muutakaan ihmisyydestäni.

"Siinä on sinun elämäsi merkitys; että sinä olet ainaisesti rakastettu, ikuisuuteen saakka - jotta sinä puolestasi rakastaisit kuoleman tuolle puolen. Mitä mieltä olemassaololla olisi ilman rakkautta? Tästä lähtien, sekä rukouselämässä, että taistelussa, ei mikään muu ole vaarallista, kuin rakkauden kadottaminen." Veli Roger.

Kysymys: - *Kenen tai minkä kanssa olet viimeksi mitellyt voimaasi? Kumpaa toivoit enemmän: voittoa vai tappiota? Minkälainen voitto sinua pelottaa? Minkälaista tappiota pelkää?*

Jumalan voittamat

"Jaakob heräsi unestaan ja sanoi: Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä tiennyt sitä. Pelko valtasi hänet, ja hän sanoi: Kuinka pelottavan pyhä tämä paikka onkaan! Tämä on varmaan Jumalan asuinsija ja itse taivaan portti." (1Moos 28:16,17)

Jaakob oli aikamoinen rontti: Narutti veljensä, petti sokean isäänsä ja solmi kieron salaliiton äitinsä kanssa. Hän oli varsinainen Mesopotamian Dallasin J R, vaikka rahaa olikin vähemmän ja naisten eteen piti tehdä hiukan kauemmin töitä. Vaikea uskoa että lisäkin poika ja Aabrahamin pojanpoika olisi niin korruptoitunut mieleltään ja käytökseltään.

Niinkuin moni muukin hän kohtasi Pyhän unissaan. Eräänä yönä, paetessaan petetyn isoveljensä kostoja, Jaakob joutui yöpymään paikassa, jossa ei ollut ketään, jonka kanssa juonitella. Hän laskei kovan päänsä kovalle kivelle ja nukahti - ihme sinänsä.

Sinä yönä Jaakob näki yksinkertaisen, mutta hänelle vallankumouksellisen unen: tikapuut taivaan ja maan välillä. Tikkailla oli kova liikenne. Enkelit kulkivat niitä pitkin Jumalan luota ihmisten maailmaan ja takaisin (ja minä kun luulin, että niillä on siivet). Tikkaiden yläpäässä seisoivat Jumala. Hän uusi Jaakobille lupauksen, jonka oli aikanaan antanut Aabrahamille: hänestä ja hänen jälkeläisistään tulisi suuri siunaus kaikille maan kansoille. Ennen tätä unta Jaakob oli täysin itsensä ja juonittelukykyensä varassa elävä yksityisyrittäjä. Taivaan ja maan välillä oli ylitsepääsemätön kuilu, joka jätti hänet yksin taistelemaan toimeentulostaan. Tärkeintä oli saada ainakin yksi vaimo ja paljon karjaa. Siinä oli hänen elämänsä. Kyllä hän varmasti oli iltanuotiolla kuullut isänsä ja isoisänsä kokemuksista. Mutta Hänen elämänsä ohjasi pelko enemmän kuin rakkaus johonkin saavuttamattomaan Jumalaan.

Uni kertoi Jaakobille, että hänellä oli enemmän seuraa kuin ehkä ikinä halusikaan.

Pelästyneenä hän kuvitteli vahingossa nukahtaneensa taivaan portin pieleen. Ikäänkuin Jumalan enkeleillä olisi joku salainen laskeutumispaiikka keskellä erämaata. Ehkä hän ei pitänyt ajatuksesta, että kontaktikohta taivaan ja maan välillä oli hänen oma kova sydämensä, eikä kivi jota hän käytti tyynynään.

Kuinka moni hänen jälkeensä onkaan kokenut saman:

"Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä tiennyt sitä."

Jumala on läsnä meidänkin erämaassa, vaikka emme tiedosta Hänen läsnäoloaan.

Uni ei lopettanut Jaakobin taistelua. Aikaisemmin hän taisteli vain toimeentulostaan. Nyt alkoi taistelu Jumalan kanssa. Se huipentui parikymmentä vuotta myöhemmin yölliseen painiotteluun Jumalan enkelin kanssa (1Moos 32:22-30). Hän pelkäsi joutuvansa sotaan katkeran veljensä kanssa, mutta joutuikin sylipainiin Pyhän kanssa. Hikisen yön loppupuolella Jaakobin lonkka nyrjähti. Hän oli häviämässä. Silloin enkeli kysyi Jaakobin nimeä.

Eikö ollut merkittävä kysymys kesken ottelun? Hän ei varmaan ole ainoa, joka on aamun sarastaessa kysynyt painikaveriltaan: *"Mikä sinun nimesi olikaan?"* Mutta tässä tilanteessa se tuntuu aika kummalliselta kysymykseltä. Luulisi Jumalan enkelin tietävän kenen kanssa mittelee voimiaan.

Siihen aikaan nimen kertominen oli iso juttu. Oman nimen ilmaiseminen toiselle oli vakava antautumisen ja alistumisen merkki. Kertoja antaa identtiteettinsä toisen haltuun. Anonymius ei enää suojele häntä toisen vallalta. (Mahdollisuus pitää nimensä omana tietonamme on menetetty jo aikoja sitten. Sehän löytyy melkein minkä tahansa laitoksen tietokoneella. Sen myötä suuri valta on siirtynyt yksilöltä systeemille. Kohta minulla ei ole mitään tapaa estää luottotietojeni rekisteröimistä Brysseliin. En pidä siitä.)

Antautumisensa myötä Jaakob sai kuitenkin uuden nimen. Se ei ollut mikään sarjanumero jolla sotavangit nöyrytetään. Se oli ylhäältä annettu tunnustus, uuden identiteetin ankkuri ja sinetti.

"Sinua ei pidä enää sanoa Jaakobiksi, vaan Israeliksi, sillä sinä olet kamppaillut Jumalan ja ihmisten kanssa ja voittanut."

Merkillisintä tässä taistelussa on se, että antautuja ja häviäjä julistetaan voittajaksi. Mikä hänen voittonsa oli? Jaakob tiesi sen kyllä itse:

"Minä olen nähnyt Jumalan kasvoista kasvoihin, ja silti olen elossa."

Siitä lähtien hän piti elämäänsä Jumalan lahjana, josta oli kiitollinen, eikä omana saavutuksena, josta oli ylpeä. Hän tuli voitetuksi tavalla, joka jätti hänet voittajaksi. Hän pani kaikki voimansa likoon ja kohtasi vahvempansa. Enää hänen ei tarvinnut pelätä sen enempiä voimaansa kuin voimattomuuttaan. Hän ei vain jäänyt henkiin. Hän heräsi eloon.

Saul Tarsolainen taisteli myös Jumalan kanssa. Ironista kyllä hän ei tajunnut taistelevansa vastaan. Hän kuvitteli taistelevansa Jumalan puolesta. Hän näki itsensä Herran soturina, jonka tehtävänä oli hävittää uusi kansaa villitsevä lahkko maan päältä. Systeemin antamin valtuuksin hän kierteli talosta taloon ja vangitsi jokaisen löytämänsä kristityn.

Tyytyväisenä hän katseli Stefanuksen kivittämistä. Taas yksi Jumalan vihollinen vähemmän maan päällä. Hän uskoi, että Jumala tarvitsi välineikseen viranomaisten lupakirjoja ja lain oikeuttamaa väkivaltaa.

Toisin kuin Jaakob, Saul Tarsolainen kohtasi Pyhän keskellä kirkasta päivää. Siinä ottelussa ei käyty montaa erää. Saul tyrmättiin heti ensimmäisen erän alussa. Miesparka ei tiennyt edes ottelun alkaneen. Kirkkaan valon sokaisemana hän löysi itsensä rähmällään Damaskon pölyisellä maantiellä ja kuuli äänen joka sanoi:

"Saul, Saul, miksi vainoat minua? Paha sinun on potkia pistintä vastaan." (Apt 26:14)

Ensimmäinen kysymys kertoo järkyttävän selvästi kuinka todellisella tavalla Jumala oli astunut ihmisten maailmaan. Hän eli vainotuissa uuden valtakunnan lapsissa. Joka teki pahaa heille, teki pahaa Jumalalle.

Toinen kysymys on myötätuntoinen, vaikka Kristus siinä vertaakin Saulusta vähemmän imartelevasti itsepäiseen härkään. Pistin oli nimittäin härkävaunujen eteen rakennettu piikkirivi. Kun härkä kieltäytyi etenemästä ja potki kiukkuisena vaunua, se osui suoraan piikkeihin. Härkä parka. Kristus sanoo tälle taistelijahärälle:

"Et sinä taistele puolesta. Sinä potkit vastaan ja se sattuu myös sinuun. Olisikohan aika antautua. Tämä taistelu tuhoaa sinut. Jos annat minun voittaa pelastut."

Saul antautui voitettavaksi. Hänkin sai uuden nimen. Ja siltään perimänsä kohtalon tilalle hän sai kutsumuksen Jumalalta:

"Nouse jaloillesi (en tarvitse matoja). Minä olen ilmestynyt sinulle, koska olen valinnut sinut palvelijakseni ja todistajakseni, kertomaan siitä mitä nyt olet nähnyt ja mitä vielä olet näkevä, kun sinulle ilmestyn."

Paavali ei koskaan unohtanut kohtaamaansa Pyhää. Entiset voittopokaalit ja tunnustuspalkinnot joutivat roskiin. Kunniatittelit ja poliittiset virkanimitykset ja arvostettu asema saivat mennä. Jäljellä oli vain voitetuksi tuleminen, jonka hän luki suurimmaksi aarteekseen.

"Mutta kaiken, mikä oli minulle voittoa, olen Kristuksen tähden lukenut tappioksi. Pidän todella sitä kaikkea pelkkänä tappiona, (Onhan se vaikea yhdellä sanomisella uskoa

todeksi) sillä Herrani Kristuksen Jeesuksen tunteminen on minulle arvokkaampaa kuin mikään muu. Hänen tähtensä olen menettänyt kaiken, olen heittänyt kaiken roskana pois, jotta voittaisin omakseni Kristuksen ja jotta kävisi ilmi, että kuulun hänelle. Näin minulla ei enää ole mitään omaa, lain noudattamiseen perustuvaa vanhurskautta, vaan se vanhurskaus, jonka perustana on usko Kristukseen ja jonka Jumala antaa sille, joka uskoo." (Fil 3:7-9)

Systemin voittaja

"Kuinka kauan minun pitää huutaa, etkö kuule minua, Herra? Kuinka kauan minun täytyy valittaa väkivallan tähden, etkö sinä auta? Miksi annat minun nähdä vääryyden tekoja, kuinka kauan annat pahuuden vallita? Kaikkialla näen hävitystä ja väkivaltaa, riitä puhkeaa, viha leviää. Laki on voimaa vailla, oikeus ei toteudu koskaan. Jumalaton sortaa vanhurskasta, ja oikeus vääristyy." (Hab 1:2-4)

Näyttää siltä, että jokainen meistä etsii ensin pelastavaa voittajaa niistä systeemeistä joiden keskelle olemme syntyneet. Kun kaikki muut systeemit ovat pettäneet, viimeiseksi jää systeemeistä pienin: parisuhde. Kun sekään ei tuo lopullista rauhaa, joudumme perimmäisten kysymysten eteen yksin.

Jokainen yhteisö on systeemi, omine sisäisine lakeineen ja arvoineen. Hyvinkin perusteltujen lakien ja sinänsä raamatullisten arvojen takaa voi löytyä pedon kasvot, jotka hallitsevat koko systeemiä.

Perhe on tähän asti ollut kaikista systeemeistä vahvin. *Systemiteoreettinen perheterapia* onkin keskittynyt katsomaan yksilön ongelmia sen roolin kautta minkä hän on perhesysteemissä saanut. Se on hyvä edistysaskel klassisessa terapiassa, joka on tottunut käsittelemään yksilön ongelmia liian eristyksissä olosuhteista. Kaikista hyvistä mahdollisuuksistaan huolimatta perhe voi olla myös kaikkein vahvin positiivisia muutoksia vastustava systeemi.

Kunkin elämässä taistelun painopiste on eri kohdassa. Yksi taistelee itseään vapaaksi suvun systeemistä. Toinen kerää rohkeutta uskaltaakseen uhmata työpaikalla vallitsevaa "henkeä". Kolmas etsii hengitystilaa yliopistomaailman systeemin keskellä ja neljäs kamppailee elämästään ja omastatunnostaan seurakunnan systeemin keskellä.

Systeemit, joissa kasvamme, eivät ole itsessään pahoja. Ne on *luotu hyviksi*, ne ovat enemmän tai vähemmän *langenneet* alkuperäisestä kutsumuksestaan, mutta ne ovat *pelastettavissa*.

"En ole tullut tuomitsemaan mitään systeemiä, vaan pelastamaan ja parantamaan ne." (Joh 4:40)

"Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois systeemien synnin!" (Joh 1:29)

Syntien poisottaminen on paljon enemmän kuin viattomaksi julistaminen. Jumalan valtakunnan olemusta etsivä yhteisö saa oikeasti kokea Jeesuksen voittavan aikaisemmin vallalla olleen väkivaltaisuuden.

Kaikissa niissä kohdissa, joissa puhutaan maailmasta, *kosmos*, olen ottanut vapauden käyttöä sanaa systeemi. En väitä, että se olisi parempi käännösvaihtoehto. Se todellakaan ei ole. Mutta sana *maailma* on, ainakin minun mielessäni, niin valmiiksi mielletty sana, ettei sillä ole tunnistettavaa ja tuoretta merkityssisältöä jäljellä. Kun luet sanan *systeemi*,

pyydän sinua miettimään sen merkitystä perheesi, sukusi, työyhteisösi, paikkakuntasi ja yhteiskuntasi kautta.

Kysymys: - Mikä on se systeemi, jonka kanssa itse olet ristiriidassa? Minkälainen on sen systeemin henki? Minkälaatuisten voimien ja valtojen kanssa joudut tekemisiin omissa systeemissäsi? Tunnetko joskus olevasi suorastaan demonisessa *henkien taistelussa* ollessasi napit vastakkain jonkun systeemin kanssa?

Olisiko Jumala voinut astua systeemiemme keskelle vaatimattomammin kuin tulemalla köyhän työläisperheen lapseksi sorretun maan kansalaisena? Kaaosteorian mukaan: *perhosen siiven liike voi aiheuttaa suuren myrskyn Kiinassa*. Jeesuksen syntymä, elämä, kuolema ja ylösnousemus oli tämä uuden valtakunnan perhosen siiven liikahdus, jonka aiheuttama myrsky ei vielääkään ole ohi.

Tämän maailman vallat ja voimat käyttivät rankimmat aseensa Jeesusta vastaan. Mutta heidän viimeinenkään aseensa, kuoleman tuottamisen valta, ei kyennyt Häntä voittamaan. Ei siinä mitään ihmeellistä ollut, että joku pystyi kuolemaan asti vastustamaan valtasysteemiä. Monet olivat tehneet sen ennen Jeesusta. Mutta se, että systeemin viimeinen ase ei tuottanutkaan voittoa oli uutta. Toinen valta on astunut systeemin keskelle. Maailmankaikkeudessa on sittenkin olemassa systeemiä suurempi voima: *kuoleman voittava uhrautuvan rakkauden väkivallaton voima*.

Vain Jumala voi tuoda täysin uuden systeemin. Hänen valtakuntansa huomaamaton ja väkivallaton perhosen siipi värähtää jokaisen sydämen ovella. Sieltä alkaa muutos. Ei tehtävämme ole auttaa ihmisiä niin, että systeemit toimisivat paremmin. Meidän on muutettava systeemejä niin, että niissä elävät ihmiset voisivat elää kutsumuksensa mukaista elämää.

Kysymys: - *Ajattele hetken niitä yhteisöjä, systeemejä, valtajärjestelmiä ja koneistoja, joiden keskellä itse elät. Mikä niistä on sinulle uhkaavin? Missä sinulla on vähiten tilaa olla tosi? Mikä niistä tukee ja vahvistaa sinua eniten?*

Väkivallaton voitto

Tämä maailman systeemin herra, Saatana, tarjosi Jeesuksellekin oman systeeminsä avaimia: *Valtaa ja kontrollia*. Jeesus ei langennut kiusaukseen, koska hän tiesi, ettei Jumalan valtakuntaa rakenneta minkäänlaisen pakon ja alistamisen perustukselle.

"Paljon en kanssanne enää puhu, sillä tämän systeemin ruhtinas on jo tulossa. Mitään valtaa ei hänellä minuun ole (koska en ole antanut sydäntäni sille), mutta tämän täytyy tapahtua, jotta systeemi tietäisi, että minä rakastan Isää ja teen niin kuin Isä on minun käskenyt tehdä." (Joh 14:30,31)

Avoimesti tunnustettu ja loppuun asti seurattu rakkaus taivaallista *Isiä (Abba)* kohtaan on julkein tapa uhmata mitä tahansa saatanallista systeemiä, joka pohjautuu yritykseen hallita, kontrolloida ja alistaa muita. Lapsenomainen turvautuminen korkeimpaan vie voiman ja vallan niiltä systeemeiltä, joille olemme pelon kautta aikaisemmin alistuneet. Niin kauan kun Jeesuksen käynnistämä muutosprosessi tapahtuu vanhojen valtasysteemien keskellä, elämme jatkuvassa ristiriidassa niiden kanssa. Vanha systeemi vetää puoleensa. Väkivaltainen pakottaminen, katkera vaatiminen, petollinen manipulaatio kiusaa jokaista, joka on ylipäänsä missään tekemisissä toisten kanssa. Jokainen meistä on samanaikaisesti sekä vanhan systeemin uhri että sen ylläpitäjä.

Taistelu kahden valtakunnan välillä on jatkuva. Joskus on vaikea uskoa, että mikään rakkauden valta täällä koskaan voisi voittaa. Onko ihme, että monelle tulee vastustamaton kiusaus päästä täältä kokonaan pois, joko itsemurhan tai täydellisen eristäytymisen kautta?

Silti Jeesus rukoilee:

"En kuitenkaan pyydä, että ottaisit heidät pois näistä systeemeistä, vaan että varjelisit heidät pahalta (että he eivät alistuisi seuraamaan niiden systeemien henkeä, joiden keskellä joutuvat elämään.)." (Joh 17:15)

Evankeliumi on sanoma, joka pelastaa meidät maailmasta, maailmassa ja maailmaan. Meidät on jätetty elämään Jumalan valtakunnan todellisuutta todeksi kaikkien uskonnollisten, sosiaalisten ja taloudellisten systeemien keskelle (Joh 17:11), vaikka emme enää kuulu niihin.

Kuinka ironista, että monet kristityt ovat kaiken keskellä vetäytyneet yhteiskunnallisesti passiiviseen taivaallisen Teräsmiehen odottamiseen. He kieltäytyvät kyllä käyttämästä aseita vihollisiaan vastaan mutta odottavat komeroissaan, että Jeesus lopulta tulisi takaisin ja tällä kertaa suostuisi käyttämään niitä väkivallan aseita, joista Hän ristillä kieltäytyi.

Benny Hinn, joka on kirjoittanut miljoonalevikkisen kirjan *"Hyvää huomenta Pyhä Henki"* sanoi viitaten niihin, jotka olivat arvostelleet hänen teologiaansa: *"Toivoisin, että saisin käyttööni Pyhän Hengen konekiväärin."*

Kukapa meistä ei tunnista itsessään samaa kiusausta väkivaltaan kiusaajiamme vastaan. Kyllä minäkin löytäisin käyttöä tällaiselle kiväärille. Mutta sellaista ei taida olla varastossa. Jumalan valtakunta on astunut maailmaan rakkauden valtakuntana. En usko, että Jumala tulee toteuttamaan sitä täyttämällä väkivaltaiset unelmamme. Jos maailman lopullinen tuomio on väkivaltainen, se johtuu luultavasti siitä, että Jumala jättää meidät maistamaan valitsemiamme aseita kaikessa karmeudessaan.

Se maailmanlopun mahdollisuus johon ihmiset vähitellen alkavat uskoa on luettavissa tietokone-ennusteissa. Se otetaan todesta ilman Ilmestyskirjaakin. Kun moraalisisella tajulla varustetut tiedemiehet tutkivat lohdukkaita ennusteitaan ja niiden syitä, he eivät näe vihaista Jumalaa, vaan itsekkään pienen ihmisen jolla on monikertaisesti enemmän tietoa kuin viisautta ja jolta melkein kokonaan puuttuu armollisuus ja rakkaus.

Loren Eiseley puhuu monen tiedenaisen suulla sanoessaan:

"Ihminen ei ole muiden olioiden kaltainen... Ilman tajua Pyhästä, hänen aivoistaan tulee harmaa peto."

Sitä mukaan kun yhteiskunnallisesti passiivisten kristittyjen profetaaliset laskelmat maailmanlopusta ovat monen pettymykseksi (!!!) menneet pieleen, on herännyt uusi tiedemiesten ja -naisten sukupolvi, joka peräänkuuluttaa uutta moraalista maailmanlopun uhalla. Monet teknokraattiset persoonallisuudet ovat muuttuneet palaviksi ja turhautuneiksi tuomiopäivän profeteoiksi.

Ehkä Jumala ei yksinkertaisesti suostu tempaamaan taivaisiin vain lopun odottajia. Ehkä Hän on jättänyt meidät tänne pettymään ennustuksiimme, kunnes itse suostumme kantamaan oman vastuamme ja etsimään Jumalan valtakuntaa kaiken kärsimyksen keskellä ja jokaisen kärsivän kanssa.

Kohta kaksituhatta vuotta olemme eläneet ikäänkuin maapallo olisi pian hukkuva Titanic, keskittyen vain kyydittämään ihmisiä pelastusveneeseen. Titanicimme on jo

huonokuntoinen, mutta pysyy edelleenkin pinnalla. Ehkä olisi aika vaihteeksi mennä konehuoneeseen.

Lopulliset voittajat ovat niitä, jotka ovat pysyneet uskollisina väkivallattomalle *uskolle, toivolle ja rakkaudelle*, jonka voittamiksi he antautuivat.

"Me elämme tässä valtasysteemissä, mutta emme taistele sen tavoin. Taisteluaseemme eivät ole tämän systeemin sanelemia, vaan niillä on Jumalan antama voima tuhota linnoituksia. Me kaadamme kumoon järjen päätelmät (joista pahin on: "Pahaa ei voi voittaa kuin pahalla") ja kaiken, mikä nousee ylpeänä vastustamaan Jumalan tuntemista." (2 Kor 10:3-5)

Jumala rakastaa maailmaa ja meidät on kutsuttu rakastamaan maailmaa, mutta ei sitä tapaa, jolla tätä maailmaa hallitaan. Maailma itsessään on hyvä ja rakastettava, mutta sitä hallitseva systeemi ei ole.

"Älkää rakastako systeemiä, älkää sitä, mikä siinä on. Jos joku rakastaa tätä systeemiä, Isän rakkaudella ei ole hänessä sijaa. Sillä mitä kaikkea systeemissä onkin, ruumiin halut, silmien pyyteet ja mahtaileva elämä, se kaikki on systeemistä, ei Isästä. Ja systeemi himoineen katoaa, mutta se, joka tekee Jumalan tahdon, pysyy iäti." (1Joh 2:15-17)

Systeemille antautuminen on *kohtalolle* alistumista, kasvuympäristön ohjaaville tekijöille suostumista. Systeemi sanelee kohtalon. Se antaa jokaiselle oman roolin ja tehtävän.

Kohtalo on ennustettavissa, mutta jokainen ennustus haisee kuolemalle. Spontaanisuus, luovuus ja ilo eivät kuulu kohtalon kalmankireään pakkopaitaan.

Kenenkään *kutsumus* ei ole antautua kohtalolle. Kutsumus on kohtalonvastainen elämänliike. Marttyyrien kuolema ei ollut heidän kohtalonsa. He olivat vastanneet Jumalan kutsuun ja maksoivat laulaen kalleimman mahdollisen hinnan löytämästään vapaudesta. Kohtalon voimat jäivät voimattomiksi näiden vapautettujen ihmisten kiitosvirren edessä. Jumala todella kutsuu ihmisen vapaaksi kohtalosta.

Uudestisyntyminen ylhäältä merkitsee sitä, ettei mikään inhimillinen systeemi pysty loppuun asti määräämään elämämme tarkoitusta ja laatua tai tulevaisuutemme päämäärää. Jumala kutsuu elämään, eikä rakkaussuhteen sisältöä voi kukaan ennustaa. Siinä on liian paljon vapautta. Jos ihmiset vastaisivat kutsumukseen, joka nostaa heidät kohtalon yläpuolelle, ikuiseen rakkaussuhteeseen, kaikki ennustaja-eukot ja povarit joutuisivat työttömiksi.

Kysymys: - *Milloin viimeksi käytit henkistä tai fyysistä väkivaltaa? Kenet tappaisit, jos voisit tehdä sen ilman pahoja seurauksia itsellesi? Miltä tuntuu miettiä näitä kysymyksiä? Jos sinulla on kohtalo, niin mikä se on? Jos sinulla on kutsumus niin mikä se voisi olla?*

Voitetut voittajat

Eräs uskonnollisten systeemien rankasti runtelema nainen kysyi minulta äskettäin:

"Uskotko sinä Daniel vielä siihen Raamatun lupaukseen, ettei meille anneta kannettavaksi taakkaa, joka ylittää voimamme?"

Vastasin, että se on niitä lupauksia, joihin minun on tosi vaikea uskoa. Minusta näyttää siltä, että monet Jeesuksen seuraajista ovat saaneet kannettavakseen huimasti enemmän kuin jaksavat. Monen voimat ovat loppuneet kesken. Sitten tulin ajatelleeksi:

"Kuka tässä loppujen lopuksi antaa mitä kenenkin kannettavaksi?"

Systeemi ei ole tällaista kohtuullisuuden lupausta antanut. Perheen, suvun, työpaikan, seurakunnan tai yhteiskunnan systeemi ei paljon kysele kuinka paljon kukin jaksaa kantaa. Pankit eivät kysele lainasopimusten irtisanomisen henkilökohtaisia seurauksia. Ne vaativat sumeilematta osansa, eivätkä pahemmin piittaa uhreistaan. Miksi siis syyttäisimme Jumalaa siitä taakasta, jonka systeemi panee harteillemme?

Vaikeinta on nähdä rakkaiden ystävien luopuvan toivosta ja antautuvan kyynisyydelle tai kuolemalle. Sellaisten kokemusten edessä tarvitsemme Paavalin logiikkaa, jonka kanssa on vaikea kiistellä:

"Mutta vaikka jotkut ovatkin olleet epäuskoisia, ei kai heidän epäuskonsa tee Jumalan uskollisuutta tyhjäksi?" (Room 3:3)

Niinpä, ja tämä lupaus koskee myös niitä, jotka ovat olleet epäuskoisia. Jumala pysyy uskollisena heillekin.

"Onhan Jumala valinnut juuri systeemin silmissä köyhät olemaan uskossa rikkaat ja perimään valtakunnan, jonka Jumala on luvannut häntä rakastaville." (Jaak 2:5)

Viime kesänä ammatillinen oppositiopässi, **Terho Pursiainen**, kohtasi voittajansa. Hän oli vihkinyt elämänsä valheellisiksi näkemiensä systeemien vastustamiseen rationaalisuuden aseina. Siksi hän erosi papinkin virasta. Kesällä hän kuunteli toisella korvalla kirkkopäiviltä televisioitua jumalanpalvelusta. Yhtäkkiä papin julistama synninpäästö tunkeutui sydämeen. Pyhä kosketti tavalla, joka ylitti järjellisen vakuuttavuuden ja avasi sydämen tavalla, jota ei enää pystynyt rationaalisesti selittämään. Uskossa köyhä löysi perimmäisen rikkauden.

Pursiainen piti ensimmäisen saarnansa pappina Kemin seurakunnassa - samassa kirkossa, jossa oli pitänyt viimeisen saarnansa, tasan kymmenen vuotta aikaisemmin. Puheessaan hän siteerasi neuvostoliittolaista ajattelijaa, **Mihail Bahtinia**, joka kuoli 1975:

"Bahtin tähdensi, kuinka aina, kun kaksi tai kolme ihmistä antautuvat yhdessä etsimään totuutta, paikalla on Kolmas. Bahtin kirjoitti sanan isolla K:lla.

Yhtenäiskulttuuri on mennyt, mutta sen hajoaminen on johtanut jyrkkään moraaliseen eriarvoisuuteen. Ihmisten enemmistö ei ole löytänyt uusia totuusyhteisöjä korvaamaan Kolmannen läsnäolon merkitystä. He elävät kokonaan vieraantuneena totuuden ulottuvuudesta pelaten pinnallisia taloudellisia, ammatillisia ja sosiaalisia pelejä toistensa kanssa ja toisiaan vastaan.

Kun Kolmas puuttuu seurastamme, ihmiselämää hallitsevat pelit. Totuusyhteisön (= Jumalan valtakunnan, tulkinta minun) ulkopuolella pelaamissamme peleissä alennamme toiset pelkiksi olosuhteiksi. Toisia hyväksi käyttäen koetamme toteuttaa omat etumme ja tavoitteemme mahdollisimman hyvin. Tämä on ihmisten esineellistämistä. Se etenee samaan tahtiin kuin kontakti Kolmanteen heikkenee kulttuurissamme." (SANA-lehti no??)

Napakymppi Terho. Pitkään sinä jaksoitkin luottaa järjen jumaluuteen ja rationaalisuuden pelastavaan voimaan. Minunkin lempivirteni on nykyään 484.

"Me emme ole saaneet tämän systeemin henkeä, vaan Jumalan oman Hengen, jotta tietäisimme, mitä hän on lahjoittanut meille." (1Kor 2:12)

Jumalan voittamat, ovat saaneet uuden hengen. Kolmas todellakin on läsnä.

"Tämä puolustaja on Totuuden Henki. Systeemi ei voi Henkeä saada, sillä systeemi ei näe eikä tunne häntä. Mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy luonanne ja on teissä." (Joh 14:17)

Kolmannen läsnäolo opastaa haparoivaa etsijää pettävien ja orjuuttavien systeemien viidakosta Jumalan Valtakunnan vapauteen.

Paavali tiesi, että Valtakunnan etsiminen on näissä olosuhteissa jatkuvaa vastavirtaan uimista. Virta kuljettaa mukautujat. Jumala ohjaa muuttujat.

"Älkää mukautuko tämän systeemin menoon, vaan muuttukaa, uudistukaa mieleltänne, niin että osaatte arvioida, mikä on Jumalan tahto, mikä on hyvää, hänen mielensä mukaista ja täydellistä." (Room 12:2)

Tämän raamatunpaikan perusteella kristityt ovat usein luoneet naurettavan keinotekoista alakulttuuria. Systeemiin mukautumattomuus on toteutettu vain *muodin* tasolla.

Hengellisyysmittapuuksi on tullut kieltäytyminen viimeisestä muodista.

"Älä käy siellä, älä käytä sitä, älä näytä tätä, täytä nämä -normit..."

Näin luodaan oma "kristillinen" muoti, jonka mukaan kaikkien seurakuntalaisten täytyy mukautua. Se on yhteenkuuluvuuden ehto ja hinta. Tällä tavalla rakennetaan uusi pieni vasta-systeemi, joka on hengeltään aivan samanlainen kuin muutkin systeemit - lakihenkinen, väkivaltainen ja armoton.

Kukaan ei vapaudu systeemin orjuudesta käyttämällä sen omia aseita, vaan *kuoleamalla sen hallintavallalle*.

"Jos kerran olette yhdessä Kristuksen kanssa kuolleet pois syteemin alkuvoimien ulottuvilta, miksi yhä käyttäydytte tämän systeemin mukaisesti?" (Kol 2:220)

Vanha tottumus elää. Kun koko minuuteni on rakentunut systeemissä saamani roolin varaan, on vaikea kasvaa siksi minäksi, joksi Jumala on minut kutsunut.

Uudestisyntyminen ylhäältä ei ole vain yksityinen ja sisäinen kokemus. Se merkitsee myös riisuutumista siitä *valheminästä*, johon olen systeemin vallan alla suostunut. Se on kuolemista systeemin hallintavoimalle ja heräämistä tosi minuuteen, aitoon ihmisyyteen, Jumalan lapseuteen.

Kuulosta paradoksaaliselta, mutta meidän on *kuoltava niille voimille, jotka ovat tappaneet meidät. Vasta siitä alkaa uusi elämä*.

"Minä taas en ikinä tahdo kerskailla mistään muusta kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen rististä. Siinä on systeemi minulle ristiinnaulittu ja minä systeemille." (Gal 6:14)

Ytimekästä puhetta mieheltä, jota uskonnollinen järjestelmä yrittää lynkata ja Rooman valtakoneisto tuhota. Paavalin löytämä vapaus oli sietämätön uhka systeemien ylläpitäjille. Kukaan ei saanut löytää sellaista vapautta, johon he eivät voineet vaikuttaa. Heidän mahtinsa paljastui kaikessa julmuudessaan heikoksi vallaksi Korkeimman edessä. Jotta systeemin oma hulluus ei paljastuisi, sen näkijät on jotenkin julistettava hulluiksi. Näin se on. Vaikka haluaisimme olla kuinka suosittuja systeemiemme keskellä, ei sille voi mitään, että systeemin hulluuden näkijä joutuu aina itse hullun rooliin.

Muistan naisen, joka alkoi jo nuorena nähdä perhesysteeminsä sisäisen mutta tarkkaan salatun julmuuden. Mitä siitä seurasi? Perhe leimasi hänet mielisairaaksi, eikä hänellä riittänyt voimaa vastustaa samaansa roolia. Vasta vuosia myöhemmin hän löysi terapeutin, joka otti hänen "harhansa" vakavasti. Tämä nainen oli nähnyt kauhistuttavia totuuksia, joita kukaan muu ei halunnut nähdä. Hän oli nähnyt "hurskaan" elinympäristönsä salatun väkivallan ja mielettömän hulluuden. Jotta systeemin ei tarvitsisi mennä itseensä ja kohdata oma hulluutensa, hänestä tehtiin hullu.

Jonkin aikaa hän uskoi itsekkin olevansa hullu. Tervehtyminen alkoi vasta hänen uskaltaessa uskoa, että se mitä hän oli nähnyt olikin totta. Ensin hän vapautui systeemin valheesta ja seuraavaksi sen vallasta. Usko Jumalan ehdottomaan rakkauteen antoi hänelle rohkeuden elää näkemänsä totuuden kanssa, vaikka perhepiiri hänet hylkäsikin. Korkeampi kutsumus vapautti hänet systeemin tarjoamasta kohtalosta. Hän saattoi jättää perheensä kantamaan vastuuta omasta hulluudestaan ja vapautui itse elämään omaa elämäänsä.

Vaikka tämä esimerkki on äärimmäinen, jokainen meistä voi joutua kohtaamaan periaatteessa saman vaikeuden:

"Älköön vain kukaan pettäkö itseään. Jos joku teistä on olevinaan viisas tässä systeemissä, hänestä täytyy ensin tulla hullu (systeemin silmissä), jotta hänestä tulisi viisas." (1 Kor 3:18)

Ei ole hauskaa menettää itselleen rakkaiden ihmisten kunnioitusta vain siksi, että näkee jotain sellaista, jota he eivät suostu edes katsomaan. Ei ole mukavaa joutua hullun rooliin vain siksi, että on saanut armon asettaa entisiä itsestäänselvyyksiä kyseenalaiseksi.

Jeesus tiesi varoittaa tästä etukäteen.

"Totisesti, totisesti: te saatte itkeä ja valittaa, mutta systeemi iloitsee. Te joudutte murehtimaan, mutta tuskanne muuttuu iloksi." (Joh 16:20)

"Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minussa rauha. Tässä systeemissä olette ahtaalla, mutta pysykää rohkeina: minä olen voittanut kaikki systeemit." (Joh 16:33)

"Jos systeemi vihaa teitä, muistakaa, että ennen teitä se on vihannut minua. Jos te kuuluisitte tähän systeemiin, se rakastaisi teitä, ominaan. Mutta te ette kuulu siihen, koska minä olen teidät siitä omikseni valinnut, ja siksi systeemi vihaa teitä." (Joh 15:18,19)

Miksi tämä viha? Systeemit haluavat omistaa jäsenensä. Jeesuksen seuraaminen irrottaa meidät radikaalisti kaikista muista valloista. Kukaan eikä mikään voi meitä sen jälkeen omistaa. Pohjimmiltaan emme enää kuulu kenellekään muulle, kuin Jumalalle. Se on vakava uhka muille omistajille.

"Sillä se, joka on teissä, on suurempi kuin se, joka on systeemissä. Kaikki, mikä on syntyisin Jumalasta, voittaa jokaisen systeemin. Ja tämä on se voitto, tämä on maailman voittanut: meidän uskomme. Kuka sitten voittaa perheen, suvun ja yhteiskunnan systeemit, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?" (1Joh 5:4,5)

Jeesukseen uskomisen Jumalan Poikana tekee kaikki muut voimat ja vallat toisarvoisiksi - ei arvottomiksi, mutta toissijaisiksi.

Turvautuminen Korkeimpaan taittaa selkärangan kaikkien muiden auktoriteettien pelotusvoimalta. Mikä tuomio tai rangaistus voisi enää purra kun olen armahdettu? Mikä hylkäämien voisi enää tuhota kun olen ikuisella rakkaudella rakastettu? Vasta nyt vapaudun harkitsemaan asioiden järjestystä terveesti.

"Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkottaa pelon. Pelossahan on jo rangaistusta; se, joka pelkää, ei ole tullut täydelliseksi rakkaudessa." (1Joh 4:18)

"Eihän Jumala ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman, rakkauden ja terveen harkinnan hengen." (2 Tim 1:7)

Jotkut pelkäävät hillittömästi antautua Kristuksen voittamiksi, koska ovat niin totuneet siihen, että voittaja aina kontrolloi, pakottaa ja tekee väkivaltaa. Juuri tästä pelon

hengestä Kristus voittajana vapauttaa. Hän on ainoa voittaja joka ei alistu. Hänen rakkautensa vahvistaa.

Jumalan rakastamaksi antautuminen synnyttää kyllä tietyn pakon, mutta ei *pelkoon* vaan *intoshimoon* pohjautuvan pakon. Kun olen syttynyt tästä rakkaudesta en voi vastustaa sitä silloinkaan kun se johtaa minut tuleen. Sisälläni palaa tuli, pyhä kutsumus. Taistelu sitä vastaan olisi taistelua myös itseäni vastaan. Voima, joka on vahvistanut minua alkaa kuljettaa minua.

Terve harkinta on saanut ihan uuden sisällön. Se ei enää ole vanhaa hyötyajatteluun perustuvaa laskelmallisuutta, vaan uskoon, toivoon ja rakkauteen perustuvaa rohkeaa ajattelua. Vapaudun arvioimaan asioita paljon laajemmasta näkökulmasta. Entiset vallat ja voimat eivät enää rajoita mahdollisuuksieni kenttää. Pelko ei sulje minua enää pieneen koppiin ilman vaihtoehtoja.

Jumalan lapsena en ole enää vain pienen ryhmän pelolla hallittu jäsen vaan vapaa maailmankansalainen, jonka valinnat eivät enää ole sidottuja vain yhden systeemin lakeihin.

"Kristuksen omina ja häneen uskoen voimme rohkeasti ja luottavaisina lähestyä Jumalaa."

(Ef 3:12)

En tarvitse enää yhden kuppikunnan johtajia kertomaan olenko Jumalalle kelvollinen vai en. Kristus on vapauttanut minut myös uskonnollisista systeemeistä.

Jumalan voittamista tulee systeemien voittajia. Elämä ei enää ole kiinni minkään yhteisön hyväksynnästä. Kun en enää anna niille pelastavaa valtaa, ne menettävät myös valtansa tuhota. Pohjimmiltaan minun ei enää tarvitse pelätä. Kuka tahansa voi kyllä tehdä minulle pahaa, mutta kukaan ei voi ajaa minua kadotukseen. Kuka tahansa voi kyllä vihata minua, mutta sekään ei estä minua ankkuroimasta minuuttani Jumalan rakkauteen. Minä olen silti ihminen jota Jumala rakastaa. Sitä ei kukaan, eikä mikään voi tehdä tyhjäksi.

Jumalan voittamana olen voittanut omakseni katoamattoman osan.

"Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan puutarhassa."

(Ilm 2:7)

"Pysykää lujina, niin voitatte omaksenne elämän." (Luuk 21:19)

"Sille, joka voittaa, minä annan...valkoisen kiven, ja siihen kiveen on kirjoitettu uusi nimi, jota ei tunne kukaan muu kuin sen nimen saaja."

(Ilm 2:17)

Onko tämä lopullinen yksilöllisyytemme tunnistus- ja tunnustustilaisuus? Onko tämä tosi minuutemme paljastustilaisuus? Onko tämä se hetki, jolloin viimeisetkin systeemeissä omaksutut harhauttavat ja peittävät roolit riisutaan ja alta paljastetaan puhdas, pelastettu yksilöllisyys, ikuisen rakkauden kohteeksi?

Pelko ja sen voima on lopullisesti voitettu. Jäljellä on suunnaton kiitollisuus ja Jumalan kunnioitus.

"Paina sydämeeni syvälle pyhä pelko nimeäsi kohtaan. Herra, minun Jumalani, sinua minä kiitän koko sydämestäni, iäti minä kunnioitan nimeäsi." (Ps 86:11,12)

Hänen palveluksessaan: Daniel

P.S.

Tästä aiheesta on ollut vaikea kirjoittaa. Kiusaus vaihtaa helpompaan on usein käynyt mielessäni. Rukousta käsittelevän kirjeeni jälkeen saimme paljon arvokasta postia, josta olemme julkaisseet osan. Olisi ihana tehdä tämän aiheen suhteen samoin:

Kirjoita kokemuksesi ja mielipiteesi .Sillä tavalla aihe tulee jatkossa monipuolisemmin käsiteltyä.

Miten sinä olet kokenut Pyhän? Minkälaisia taisteluja olet käynyt pelkojen kanssa?

Mitä vastaväitteitä tai kysymyksiä tämä kirje on sinussa herättänyt?

Palautetta pelko-kirjeestä

"Olin taas kerran kiusattu sanomaan hyvästit elämälle luettuani uutisia maailman tapahtumista. Seuraavana aamuna käytännön minäni kaivoi esille pelonhätistelyaseet, imurin ja luutun. Mutta mörkö tuli uudestaan vastaani kirjeesi muodossa.

Pelko on varmaan vakituisin seuralaiseni. Piano-elokuvaakin katsellessa jo alkukuvien valtameren jäättiläisaallot syöksyivät suoraan päälleni ja loppuajan tuijotin vuoroin elokuvaa ja vuoroin punaista ulos-lamppua, mieltien koska pitäisi syöksyä pihalle. Tuohon kuvaan kilpistyi koko elämäni keskeisin kauhu: Ylivoimainen uhka vyöryy päälleni ja pelkään hukkuvani noihin tuhovoimien aaltoihin.

Kirjeesi ensimmäiseen alaotsikkoon "uskallanko peltätä" olisin lapsena vastannut puistellen hämmentyneenä päätäni. Silloin joka-aamuinen kysymykseni oli: "Millä päällä se on tänään?" Jos ovet paukkuivat vähänkin kovempaa alkoivat krooniset sydämentykytykset ja toisenlaisen paukkeen odottelu. Koulussa jouduin väkisin hymyillen laulamaan "Tiedän paikan armahan, rauhallisen ihanan..." ja visusti vakenemaan pelostani vaikka jouduin yöllisten kauhunäytelmien katsojaksi. En saanut, uskaltanut enkä osannut pelätä tai ainakaan ilmaista pelkoani.

Hartioissani ja kumarassa ryhdissäni tämä itseni salaaminen, ohittaminen ja halveksiminen näkyi väistämättä. Sisäinen pakastearkkuni alkoi muutenkin säröillä ja paljastaa sisältöään fobioiden ja neuroosien muodossa.

Vastauskoontulleena luin ja kuuntelin kuuliaisesti kaikki lopunajan kauhukertomukset käsittämättä vielä millaisia myrkkyyannoksia sisuksiini nielin ilman hajuakaan oikeasta armosta ja Jumalan isyydestä. Vaikka viimeiset ajan merkit tulivat ja menivät horjuin päivästä toiseen uskoviain vainot silmiäni edessä: "Pian ne alkavat enkä ole edes valmis." Siispä harjoittelemaan kidutuksen kestämistä. Saunasta tuli valmentautumispaikkani. Tuijotin hehkuvaa kiuasta ja keskityin kuvittelemaan, millaiselta tuntuisi kiukaan päällä istuminen. Joskus murren kesken harjoitusten, mutta urheasti palasin asiaan seuraavalla kerralla. Ohjelmaan kuului myös jääkylmä suihku, jonka kestoaikaa pidensin kerta kerralta. Olin vajaan vuoden ikäisen esikoisvauvan äiti, mutta ajatukseni harhailivat eri kidutusmenetelmissä ja kysymyksessä miten kestäisin kunkin rääkin. Onneksi suhteellisuudentajuni heräsi, mutta vasta vuosien kuluttua uskalsin tietoisesti karttaa yhä hullummaksi käyvää eskatologista kirjallisuutta.

Silti pelko oli tullut elämäni jäädäkseen. Ohdakkeiseksi osoittautuneen vaimouteni ja äitiytteni myötä aloin pelätä jo koko elämää. Tulevaisuudessa häämötti vainot (joita en tulisi kestäämään) eikä tämä päiväkään yleensä tarjonnut kurjuutta kummempaa. Minä, syntymässä säikähtänyt olin impotentti elämään.

Mutta jotenkinhan tätä sonta- ja kivirekeä piti vetää, jos ei kyvyillä niin sitten kyvyttömyydellä. Rajasin elämäni pelkojeni mukaan pysyäkseen edes pihisten hengissä. Ympäröivä maailma merkitsi minulle osaavien ja pärjäävien isännöimää areenaa, jonne minun kaltaiset virhekappaleet jahdattiin syljettäväksi ja revittäväksi. Jumalan mielisuosio tietystikin lepäsi näiden kyvykkäiden yllä. Siksi rakensin asumukseksi turvallisen putken ja vedin mukaani ainoan puolustajani: mieheni. Joko eläisimme laatimieni rajojen sisällä tai hukkuisimme. Minä sanelin mitä tehdään, minne mennään ja ketä tavataan, tai pikemminkin mitä <WO>ei tehdä jne.

Korviini edelleen kantautuvat kehoitukset Jumalalle antautumisesta kuulostivat mielettömältä hiostukselta: "Vai vielä antautua nitistäjieni pääsuojelijalle!" Minut oli aina niin tyrmäivästi voitettu etten enää kestänyt minkään valtakunnan voittajia huseeraamaan lähelleni ja sorkkimaan elämäni. Nekin hengelliset isähahmot joihin olin tuntenut varovaista viehtymystä osoittautuivat kupliksi. Puhe Abbasta koski tietenkin vain pärjääjiä.

Kirjeesi äärellä tein tavattoman mielenkiintoisia havaintoja suhtautumisestani tiettyihin hengellisiin käsitteisiin. Sydämeni ei ole koskaan lämmennyt Jumalan voitokkuudelle, kunnialle tai pyhyydellekään. Onko Jumalan kaikinpuolinen ylivoimaisuus merkinnyt minulle mitätöidyksi, nöyryytetyksi ja lyödyksi tulemista? Siksikö olen pelännyt Hänen todellista astumistaan elämäni?

Torjuva asenteeni Jumalalle antautumista kohtaan lienee myös pohjautunut tuohon Hellstenin mainitsemaan katastrofipelkoon. Koska lapsuuteni oli niin täynnä katastrofeja olen aikuisiässäkin jatkanut niiden odottamista joka nurkan takaa. Jumalaa olen pitänyt taivaallisena ylipäällikkönä, joka antaa katastrofeille iskumääräyksiä. Kukapa tuollaista Jumalaa voisi olla välttelemättä!

Pyhää pelkoakin olen pelännyt ja kurtistellut naamaani koko pyhyys-käsitteen edessä.

Palvonta ei ole istunut sanastooni ja kiittäminenkin

on kangerrellut. Olen tiennyt puutteeni tässäkin, mutta ollut voimaton tulemaan Jumalan pyhyyttä palvovaksi mallikristityksi.

Kirjeesi antoi kuitenkin Jumalan pyhydestä aivan uusia ulottuvuuksia, joita en vierastakaan. Niiden kautta saatan paremmin uskaltaa pyhyiden lähestymistä. Kirjoitat kauniisti alkuasukkaiden luonnon kunnioituksesta ja tässä kohden pyhyys yllättäen tuleekin minua lähelle. Levoton, hatara ja neuroottinen mieleni on aidosti pystynyt pysähtymään ja mykistymään vain luonnossa. Siellä olen uudestaan ja uudestaan voimattomasti itkenyt aina kun olen tavannut uuden hakkuuaukion tai muun hävityksen kauhistuksen tutuissa ja rakkaissa samoilumaisemissani. En halua koskaan turtua näihin näkyihin. En ikinä halua suhtautua neutraalisti myöskään noihin röyhkeisiin pikakiittäjiin, jotka mistään piittaamatta halkovat vettä ja ovat luvatta ottaneet diktaattorin oikeudet luonnon valtakunnassa. Jotkut harvat luonnolle koituvat voitot, kuten taannoisen eduskunnan päätöksen Kolin suojelusta otin vastaan syvällä helpotuksella. Kerrankin bisnes-öykkäreiden raiskaussuunnitelmat raukesivat. Olkoot animismia tai mitä tahansa -ismia, minulle luonto merkitsee persoonaan verrattavaa kunnioituksen kohdetta. Niinäkin vuosina jolloin elin vääristyneen jumalakuvani pauloissa luonto oli ainoa kapean uskonsäikeeni ylläpitäjä.

Pitkään tunsin syvää huonoudentunnetta toisten joukossa siitäkin, ettei minusta ollut toisten kanssa rukoilemaan. Sanat juuttuivat kurkkuuni eikä valmis Isä meidän -

rukoukskaan onnistunut kun hermostuksissani sotkin sanat pahanpäiväisesti. Palava uskovaisuushan mitattiin rukousten pituudella. Pitkään kesti ennenkuin toisenlainen opetus (arvaapa kenen?) vapautti minut kyseenalaistamaan nämä rukousjaarittelut ja siihen liittyvän kaanaankielen. Nyt kirjoitat Jumalan kunnioituksesta. Hänen salattu olemuksensa saakin minut terveellisellä tavalla vaikenemaan. Meikäläisen kuvioissa uskostaan piti todistaa heti seuraavana päivänä, ettei vain jäisi kuolevaksi salauskovaiseksi. Voi sitä väkivaltaa.

Vielä kolmaskin kuvaamasi Jumalan pyhyiden puoli, Hänen täydellinen vastakohtaisuutensa ihmiseen verrattuna, merkitsee minulle uutta ja tärkeää pureskeltavaa. Joudun kysymään, olenko tuntenut aitoa synnintuntoa lainkaan. Syyllisyyteni on aina ollut tuota hedelmätöntä itseni sättimistä. Jumalan armo on vieläkin kuin lyhyt auringonpilkahdus tummien pilvien välistä. Vastoinkäymiset ja lamakaudet kutsuvat helposti esiin isäni näköisen erekko- tai hirmuhallitsija -jumalan. Onko Jumalan lempeyden etsintä sitten vääjäämätöntä pullamössöuskonnollisuuteen ajautumista? Miten oppisin kesken toipumiseni terveellä tavalla ottamaan huomioon sekä Jumalan armollisuuden, että ankaruuden, kun jälkimmäinen jo sananakin jähmettää minut nurkassa kyyhöttäväksi hiireksi. Zhirinovskin kaltaiset, isäni muistuttavat vallanpitäjät pystyvät helposti lamaannuttamaan oloni ja eloni yhä uhkaavammaksi käyvässä maailmassa.

Löytyykö suon tilalle järkkymätön kallio? Kirjoitat: "Kuolkaa niille voimille, jotka ovat tappaneet teidät!" Väität sen olevan myös kuolemista systeemin hallintavallalle ja heräämistä tosi minuuteen, aitoon ihmisyyteen, Jumalan lapseuteen. Voisiko lapsenomaisen turvautuminen Korkeimpaan todella viedä voiman ja vallan niiltä systeemeiltä joille olen alistunut?

Ensimmäiseen, jo lapsena tapahtuneeseen kuolemaan ajauduin vääjäämättömästi pakon edessä. Tämä toinen, eläväksi tekevä kuoleminen, ei tunnukaan yhtä väistävämmältä. Tarvitsen edes murun verran uskoa Jumalaan, joka salaisesti auttaa kuolinkamppailussani.

Ensilukemalta kirjeesi oli minulle kova pala purtavaksi. Pelkoni lähtivät liikkelle nurkistaan, eikä kirjeen loppupuolen evankeliumi mahtanut niille mitään. Fiksoiduin kauheaan pyhään Jumalaan. Jälleen kerran olin hyvästelemässä armoa ankein mielin elämästäni: "Johan Daniel kirjeen lykkäsi", tuumailin turhautuneena. En kuitenkaan voinut sitä tehdä.

Luin kirjeesi toisen ja kolmannenkin kerran. Kiihtynyt pulssini alkoi tasaantua ja tavoitin toisenlaisiakin sävyjä. Aloin innolla maistella ilmaisuja: "Parantava, vahvistava ja rakastava voittaja."

Asun maalaismaistaajamassa, jonka ilmapiiriin ei tunnu kuuluvan pelon ja haavojen tunnustaminen sen enempää seurakunnan pienryhmissä, Lions-ladyjen kahvikekkereillä kuin miesurhojen metsästysporukoissakaan. Työttömät ja muut huonosti voivat pelkäävät leimatuksi tulemista. Rautaiset emäntätyypit ja muut raatajat eivät moista "henkitieteilyä" kaipaa senkään jälkeen kun mahahaava ja infrakti ovat kertoneet kiusallisia totuuksia heidänkin elämästään.

Kirjeesi julistaa pelon yleisinhimilliseksi, sallituksi tunteeksi, joka pakottaa meidät elämän tärkeimpien tosiasioiden eteen. Tällaisesta materiaalista on huutava pula ainakin meidän leveysasteilla. Pidän tavastasi asettaa oikeisiin mittasuhteisiinsa ihmisen korskea

itseriittoisuus ja valheellinen sankaruus, antaen sen sijaan kunnian Hänelle, jolle kunnia kuuluu. Tämä on taas niitä kirjeitä, joihin on palattava yhä uudelleen. Saamattomana ja kaikin puolin avuttomana raamatuntutkiskelijana tunnustan tarvitsevani tällaisia mainioita ammennusastioita päästäkseni raikkaan elämänveden ulottuville. Hyvä kun uskalsin lukea kirjeesi ja hyvä kun uskalsit sen kirjoittaa."

Sydämellinen kiitos jakamastasi elämäkokemuksesta. Julkaisin kirjeesi (luvallasi) melkein koko pituudessaan, koska uskon niin monen samaistuvan kokemukseesi ja siksi, että kirjoitustyylisi on ainakin minulle myös lukunautinto.

"Olen uskonnon uhri. Vapauduttuani ensimmäisestä kultista heittäydyin herätyskristillisten puljujen juoksupojaksi. Vähitellen etenin opettajaksi ja ja hyvin dogmaattiseksi kouluttajaksi. Turhauduin ja lopulta romahdin, mutta silti päätin turvautua omaan voimaan ja järkeen. Virtahepo-kurssien jälkeen alan nyt olla PELKO-vaiheessa. Kirjeesi nostatti niiden keskeltä esille Jumala-kaipuun, väsymyksen yksin yrittämiseen, eristäytymiseen ja omavoimaisuuteen. Itseriittoisuus ei hellyttä helposti, mutta itsepintainen pelko onkin hyvä seuralainen. luulin ennen, että siitä pitää päästä eroon. Nyt alan elää pelkoani todeksi, kuunnella edessä näkyvää tyhjyyden ääntä, ahdistuksen sanomaa, valittamatta ja syyttämättä tunteistani muita. Haluan löytää uudestaan Jumalan (ISIN niinkuin sinä kirjoitit). Kiitos peloistasi!"

"Pelkoa käsittelevä kirjeesi tuli minulle tilanteessa, jossa olin jonkin aikaa pitänyt Jumalaa lähinnä käyttövoimana. Annoin Hänelle positiivista palautetta mm oravista ja auringonlaskuista. Ajattelin, että hän varmaan pitää siitä ja suostuu sen takia täyttämään kaikki tarpeeni. Kun homma ei toiminutkaan ihan näin suutuin ja aloin rähjätä hänelle. Sitten Jumala paljasti kontrastin: Hän on Pyhä Jumala ja minä olen minä. Ymmärsin asemiani. Oli hiljainen ja arka olo eikä tehnyt mieli paljon puhua. Luulin, että olen ainoa, joka on koskaan uhitellut Pyhälle Jumalalle. Menin omaan olooni ja aloin lukea kirjettä. Kiitos."

"Kiitos pelkoa käsittelevästä kirjeestäsi. Aloin itse kirjoittaa samasta aiheesta jo vuosi sitten, mutta keskeytin sen samaan kohtaan missä sinäkin tunsit kiusausta luovuttaa. Juuri se aihe, josta sinun oli vaikein kirjoittaa, tuntui nyt tärkeimmältä... Silloin kun ei ole mitään luottamusta Korkeampaan, on pakko itse hallita, heikkonakin. Minulla on hyvin syvälle juurtunut viha ja katkeruus Jumalaa kohtaan - jokin kova ja nöyrytmätön osa minua. Osittain olen saanut sen perheperintönä. Liian varhain jouduin seuraamaan asennetta, joka ei pidä mitään pyhänä. Kaikki ovat vain käyttöesineitä, miehet, naiset ja jopa lapset... Olen sitä mieltä, että Jumalan kunnioitusta ei saa - kuten sanoit - tongittua tunteista, - joo mutta ei välttämättä edes asenteita tarkistamalla. Kuinkahan paljon tässä on kysymys parannuksen tekemisestä ja toisaalta parantumisesta. Kuinkahan paljon tään ihmeeseen tarvitaan jokin Jumalan erityinen ilmoitus itsestään. Pietari, josta kirjoitit tarvitsi sitä. Samoin Saulus, Job ja kumppanit. Tuskin heille asennesaarnat olisivat riittäneet. Heidän tuli joutua kosketuksiin tämän persoonallisen Pyhän kanssa. Se teki heistä syntisiä. Miten

kadehdinkaan tuota synnintuntoa!!! Kiitollisuus, joka siitä nousi lähti todellisesta armon tuntemisesta...

Jostain se kunnioitus olisi löydyttävä. Tai jostain sen pitäisi syntyä. Jumalan vihollisena eläminen on kauheinta mitä tiedän...

Sekin on jumalan teko, että ihminen luopuu mistään! "Henkeni minä annan teidän sisimpäännne ja vaikutan sen että vaellatte käskyjeni mukaan, noudatatte oikeuksiani ja pidätte ne." (Hes 36) Pitkään olen miettinyt oman vastuun ja Jumalan vaikuttamisen välistä ristiriitaa. Kuka on loppujen lopuksi vastuussa ja mistä? Mikä on minun osuuteni ja mikä Jumalan? Vaikka kannankin tätä katkeruuden perisyntiä, kuka siitä on vastuussa ja minkä verran? En kannan sitä huvikseni. Ei se ole minulle niin rakas, etten raskisi siitä luopua. Se vie minut kuolemaan, enkä mene sinne pelkkää ylpeyttäni. Varmaan sitäkin on mukana, mutta ei see yksin riitä itsemurhan syyksi...

Kuinka hirveästi olenkaan taistellut näitä tuhovoimia vastaan...

On niin pimeää väittää ettenkö haluaisi tästä katkeruudesta eroon. Puhuvat vain kevyesti luopumisesta ja synnin hylkäämisestä. Pskat! Nuo ihmiset eivät ymmärrä mitään niistä hyökyaalloista, joista ei yksinkertaisesti ole eväitä selvitä yksin. Se vaatisi niin paljon muita ihmisiä, rakkautta, kotia, rukousta, apua ja tilaa. En ole sellaisia ososuhteita löytänyt...

On niin tekohurskasta sanoa, että yksin Jeesus riittää. Ei tässä maailmassa ole tarkoitus elää sillä tavalla... Jos Jumalalla ei ole ketään muuta ihmistä, jonka kautta Hän voi rakastaa hän voi ilmaista sen suoraankin - vaan harvoimpa tuntuu tekevän niin...

Kaikesta tästä synnistä huolimatta, minulla oli aina syvä halu, jossakin sieluni sopukoissa, palvella Jumalaa... Olisin halunut olla Jumalan palvelija, ihan tosi, sellainen joka ei ajattele aina vain itseänsä, vaan on valmis ottamaan riskejä muiden tähden, sellainen joka ei katkeroidu vaan luottaa... Sen tiedän että armoa, tosi suurta armoa joka tapauksessa rajan tuolla puolen tarvitsen...

Kaikkea hyvää sinulle, Railille ja yhteiselle työllenne."

"Tuo pelko teema tuli hyvään tarpeeseen... Elämäni on ollut niin vaarallinen pienestä pitäen, että minusta on tullut ylirohkea. Lapsesta lähtien opin kaikissa tilanteissa sulkemaan pois kaikki pelon tunteet ja olemaan se, joka ei pelkää ketään eikä mitään, ei edes niitä ihmisiä tai asioita joita olisi ihan hyvä pelätä. Vasta nyt alan päästä siihen, että normaalit ja terveet varoitussignaalit alkavat toimia. Voin rohkeasti pelätä siirtämättä torjuttua pelkoa johonkin abstraktiin Herran kauhuun tai helvetin pelkoon."

"Lapsuuden joulussa kuulen äidin viestin: "Älkää lapset pelätkö." Samalla hän on itse kauhuissaan. Me vanerioven takana ja isä toisella puolella kirves kädessä. Kumma kyllä opin olemaan pelkäämättä. Suorastaan hakeuduin aseistettujen jätkien seuraan jotka saattoivat sähähtää ihan mistä tahansa. Tutustuin vaaralliseen sadistiin jonka kanssa pelkoni vihdoon heräsivät henkiin. Silloinkin yritin vain selitellä niitä pois. En kuunnellut sitä varoituksen viestinä oikeasta vaarasta. Vasta monen pahoinpitelyn jälkeen aloin herätä.

Heräämistäni vaikeutti myös uskonnollinen kasvatus jonka pohjalta olin aivopessyt itseni tunnolliseksi toisen posken kääntäjäksi. Olin helppo uhri riistäjille ja raiskaajille.

Jeesuksen rauhoittelu: "Älä pelkää" oli sekin muuttunut yhdeksi suoritusjumppaohjelmaksi. Ei saa pelätä vaikka viikatteista veistetty tuulimylly vierisi vastaan. Nyt tulkitsen sen niin, ettei Hän halua meidän pelkäävän oman läsnäolonsa tuomaa muutosta...

...Jos olisin uskaltanut kuunnella itseäni en olisi ikinä mennyt X-seurakuntaan. Se on todella pelottavan kipeä neuroosipesä, täysin nimettömien torjuttujen kauhujen julma miinakenttä. Vaikka haluaisin en ilmeisesti koskaan voi saada hyvitystä siitä, että minua niin raskaasti huijattiin.

Nyt olen vihdoin vapaa sidonnaisuuksista noihin piireihin. Uskallan olla omaa mieltä ja myös sanoa sen niinkuin osaan. Minä uskon, että Jumalan rakkaus on lempeä, mutta jylhän yksinäisyyden lävistämä. Katso nyt vaikka sovittajaa ristillä..."

"...En muista itkeneeni muita kirjeitäsi lukiessani. Mutta tätä aihetta lukiessani kyyneleet tulvivat silmiini melko usein. Uskallan sanoa, että Pyhä Henki kosketti - pieni aavistus Jumalan pyhydestä oli läsnä. Olen lainaillut kirjettäsi ystävilleni. Joitakin se ei ole koskettanut millään tavalla, toiset ovat silmät hehkuen kertoneet syvästä kokemuksestaan lukemisen aikana..."

"...Kirjeesi keskiosissa tuntui jo siltä että jokohan sokea kana on jyvän löytänyt, mutta loppupuoli palasi samoihin ympyröihin... Raamattuahan sinä et ota tosissasi, joten siitä on sinulle turha puhua. Se on vain keppihevonen, jota työntelet omien himojesi ja halujesi mukaan. Pahinta on että sitä samaa opetat toisiakin himojensa kanssa kamppailevia seuraamaan..."

"Haluan vilpittömin sydämin kiittää sinua oman etsintäsi ja kipuilusi julkistamisesta. Ensimmäinen käsiini tullut kirjeesi oli luopumisen kipeästä armosta. Sen jälkeen olen lukenut ne kaikki ja yhä uudelleen tunnen riemua siitä, että oma etsintäni ja kokemukseni saa kaikupohjaa.

Jumalan etsintä ja löytämisen kokemukset tuntuvat olevan samansukuisia ihmisestä ja ajasta toiseen. Jokin hiljaisuudessa koettava hengitys, läheisyys, totuudellisuus ja vapautus. Ja seuraavassa hetkessä epäilyn ja pelon kokemukset. Ja kuitenkin ilo siitä, että ylösnousemuksen kevyt aamu onkin vasta edessä.

Itse olen kasvanut ahtaassa ja mustavalkoisen ankarassa uskonnollisuudessa. On työn takana karsia väärää ja vahingollista uskonnäkemyttä. Silti tunnen suunnatonta iloa vilahduksista, joissa Jumalan todellisuuden toisenlaisuus ja ehdoton halu antaa ihmisille Elämä, näyttäytyy.